

MAGYAR HÍRADÓ

Primredactor și redactor responsabil:
dr. Paál Árpád

VII. — 61 (1775) Oradea, 1938. marc. 17

Primecolaborator: **dr. Gyurjus Elemér**

Katonai dísz-szemle Bécsben a Hősök Terén

Egy óra hosszáig tartott a felvonulás Hitler előtt. — Inntzer bíbornok-érsek üdvözlő látogatást tett a birodalmi vezérnél

Bécsből jelentik: A Helden-Platzon tartott ünnepséget, melynek során Hitler birodalmi vezér és kancellár rövid beszédet intézett az egybegyűlt, milliányi közönséghez, délután 2 órakor hatalmas díszszemle követte. A díszszemle előtt Hitler, Seyss-Inquart birodalmi helytartó és a német véderő parancsnoka, Keitel tábornok kíséretében az osztrák Hősi emlékmű kriptájába ment és hatalmas koszorút helyezt a kriptában lévő emléktábla elé. Amikor Hitler gépkocsija közeledett, felharsant a kürtösök díszjele. A birodalmi vezér és kancellár elhaladt a felsorakozott díszszázad előtt, még pedig elsőknek a jobbszárnyon álló osztrák díszszázad előtt. A katonák mellén ekkor már kivétel nélkül ott díszelgett a német felségjelvény, a horogkereszten álló sas. Hitler mögött haladt Brauschitz német haderőparancsnok, Bock tábornok, az osztrák haderő új parancsnoka, Milch tábornok, a légi haderő parancsnoka és a hadsereg más, magasrangú tisztjei. Ezután Hitler elfoglalta helyét a díszemelvényen, amelyen ekkor már polgári előkelőségek is helyet foglaltak s felharsant az induló és megindult a különböző csapatok díszmenete. A díszszemle idején a tér fölött száz és száz német repülőgép keringett. Negyedháromkor indult meg a menet. Az élen Bock tábornok haladt, utána Bécs katonai parancsnoka vezérkarával, majd a páncélos hadtest parancsnoka, ezután következtek nyolc menetoszlopban a különböző csapatok. Elsőknek az osztrák motorizált csapatok, majd egy zászlóalj, egy német páncélos csapat, egy felderítő osztag, majd Göring ezrede, hidászok és végül az osztrák és német gyalogság beláthatatlan sora. Hitler testőrsége zárta be a festői menetet. Négy óra elmúlt, amikor a páratlan díszszemle végetért. A közön-

ség lelkesedése olyan nagy és határtalan volt, hogy

a karhatalom tehetetlennek bizonyult. Az emberek áttörték a rendőrláncot és szorosan körülvették Hitler és kíséretének gépkocsiját. Hitler mosolyogva fogadta a tömeg lelkesedését. A gépkocsi csak lassú menetben tudott eljutni az Imperial-szöllőig.

Bécsben egyébként a keddi napon tetőfokra hágott a lakosság lelkesedése. A kora hajnali óráktól kezdve az emberek százezrei a főbb útvonalakra és terekre tödültek úgyhogy a külső városrészek szinte teljesen elnéptelenedtek. A házakon lobogók lengtek. A piros-fehér-piros osztrák lobogók használata megengedett ugyan, de ezek csakély száma elvesztett a horogkeresztes lobogók végtelen tengerében. Ha itt-ott fel is tűnt egy-egy osztrák zászló, azon is horogkereszt díszlett. Az egész ünnepnapnak és díszfelvonulásnak pompás keretül szolgált a ragyogó, napfényes kék égboltozat.

Bécsből jelentik: Hivatalos jelentés szerint Hitler birodalmi vezér és kancellár, a német birodalmi haderő legfőbb parancsnoka, Bock gyalogsági tábornokot, az ausztriai csapatok főparancsnokát vezérezredessé léptette elő.

AZ OSZTRÁK KATOLIKUSOK A NÉMET ÉPÍTŐ MUNKÁBAN

Bécsből jelentik: Inntzer bécsi hercegérsek a Hotel Imperialban látogatást tett Hitler birodalmi vezérnél és kancellárnál és kifejezésre juttatta örömét, hogy a német Ausztria egyesült a német birodalommal. Kifejezésre juttatta azt a készséget, hogy az osztrák katolikusok tevékeny részt akarnak venni a német építőmunkában.

Hitler Münchenbe utazott. — A népszavazás előtt még visszatér Ausztriába

Bécsből jelentik: Hitler kedden este az asperni repülőtérről repülőgépen Münchenbe utazott. Müncheni jelentés szerint a birodalmi vezér és kancellár, aki kedden megérkezett Münchenbe, innen Berlinbe utazik tovább. Az ausztriai népszavazást megelőzően Hitler egész sor gyűlésen fog beszédet mondani. Első ilyen gyűlés Grácban lesz és itt szólal fel először a birodalmi vezér és kancellár. Hitler Münchenbe érkezése után azonnal többórás megbeszélést folytatott helyettesével, Hess Rudolfal. Hitler a megbeszélés során megadta azokat az irányelveket, amelyeket a nemzeti szocialista párt újjáépítésénél Ausztriában figyelembe kell venni.

A NÉMET ÉS OSZTRÁK RENDŐRSÉG EGYESÍTÉSE

Bécsből jelentik: Himler, a bécsi rendőrség főnöke már megtette az intézkedéseket a német és osztrák rendőrség egyesítésére és az

egyesítés végrehajtásával Daluge tábornokot és Heidrichot, a német közbiztonsági rendőrség vezetőjét bízza meg.

SCHACHT BIRODALMI BANKELNÖK BÉCSBE ÉRKEZETT

Bécsből jelentik: Dr. Schacht Hjalmar, a német Birodalmi Bank elnöke, kedden Bécsbe érkezett.

KIADTÁK A NÉPSZAVAZÁS VEGREHAJTÁSI UTASÍTÁSÁT

Bécsből jelentik: Kedden közzétették az április 10-iki népszavazás végrehajtási utasítását. Eszerint szavazati joga van minden férfinak és nőnek, akik 1918 március 10-ike előtt születtek és osztrák állampolgárok. Nincs szavazati joguk a zsidóknak. A szavazók lajstromát lakjegyzék alapján kell összeállítani és az összeállított lajstromot március 27 és 30 között kell kifüggeszteni.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

„Radló”

(S. I.) — Utimlékeink között sajátos rajzú kis gomblyuk-jelvényt őrzünk. Alakja tojásdad, mint egyetemi hallgatóinké. Alapszíne élénk piros, benne szokatlan szabálytalan Z-alaku fehér ábraszzerű rajz. Ennek a Z-nek a baloldalon lent kis foga van. Piros és fehér: a lengyel nemzeti színek. A fehér vonal a piros alapon a Visztula folyását jelképezi, a lengyelek nemzeti folyóját, mely álmaik hajóit ringatta. A kis fog Krakko felé mutat, a Vavel felé, hol ma a lengyel nemzet nagyjai örök álmukat alusszák, ahonnan azonban nem is olyan régen a láthatatlan lengyel nemzeti kormány új élet felé vezette népét. A szokatlan jelvényt úgy hívják, hogy: radló. Minden németországi lengyel közintézmény épületének homlokán: a szövetkezetek kapui fölött, az iskolák és kulturházak falán, az egyesületek és központok ajtóin. A németországi lengyelek nemzeti jelvény elismerését kérték és azt már három évvel ezelőtt Hitlertől megkapták: a radlót minden lengyel a szíve felett a balgomblyukában állandóan hordja és szabadon hordhatja.

Ez a radló jutott az eszünkbe, amikor most a terjedelmes beszámolókat olvassuk a német lapokban az ottani lengyel nemzeti szervezeteknek ünnepélyes nagygyűléséről, melyet a napokban tartottak meg Berlinben. E szervezeteknek 7000 kiküldötte jelent meg ezen a nemzeti gyűlésen: kisebbségi méretek szerint tehát valóban tömegek felvonulása volt ez. Tanulságos beszámolók ezek. Lengyelországról úgy beszéltek a szónokok, mint a németországi lengyelek édesanyjáról, kit szeretniök kell és szeretniök szabad. Büszkén jelentették be a világnak, hogy a németországi lengyeleknek teljesen kiépülten megvan az a nemzeti szervezet, amelyre más országok lengyeljei még csak törekcsenek.

A világot a szónokok körül azok a küldöttségek képviselték, melyeket a különböző országok lengyel törzsei küldtek el a berlini ünnepélyre. Egyedül a szovjetek birodalmában élő kétmillió lengyel nem küldhetett képviselőket, a többiek mind ott voltak: az amerikaiak, a romániaiak, az észt- és lettországbeliek és azokéi, akik Csehszlovákiában és Litvániában élnek. Külön követel üdvözlőket küldött a nagy nemzeti összejövetelnek Hlond, a lengyelek biboros hercegérseke, a németországi többi nemzeti kisebbségek testvéri üdvözlőjét pedig a flensburgi dánok megbízotta tolmácsolta. A terem falait köröskörül mindenütt a radló díszítette, hatalmas méreteken, lángoló színekben: az épület, hol ez a terem van, az az óriási méretű Népszínház, melyet a példátlan méretű népnevelő és népszórakoztató intézmény, a Kraft durch Freude tart fenn a Spree balpartján, a Schiffbauerdamm-on. A piros radlót hordozta a mellén a gyűlés minden tagja, a nemzeti érzés láng-piros színei lobogtak a szívekben.

A fegyelemnek és munkának a környezete, melyben ezek a lengyelek élnek, megtanította őket azonban másra is, nemcsak érezni és lángolni.

Nemzeti intézményeik hatalmas szövetkezeti szervezetségen épülnek fel: ezek a szövetkezetek az elmúlt évben közel egymilliárd leinek megfelelő forgalmat bonyolítottak le. Ezekkel a gazdasági erővel hatalmas kulturális szervezetet tartanak fel és építenek ki egyre inkább. Különböző német városokban és községekben összesen 200 nemzeti csoportot szervez-

GYÖTRŐ LÁBBANTALMAITÓL

30 másodperc alatt
megszabadulhat.

Megkínzott, dagadt lábak; égő szúró, kibírhatatlan tyúkszemek! Megvan a biztos és könnyű gyógy módjuk. Azonnali megkönnyebbülés s a tyúkszemeknek egyszer s mindenkorra gyökerestől való megszűnése az eredmény. Ez teljesen fájdalom- és veszélymentesen történik. Hintsen Saltrat Rodell-t meleg vízbe mindaddig, amíg tejszerűen fehérre válik. Ezekből az erőteljesen gyógyhatású sókból felszabadul a pezsgő oxigén és amint fáradt, sajgó, zsigbadt lábait ebben a csodafürdőben megáztatja, gyulladássos izmai és érzékeny idegei nyomban felérzik porusainak, sőt egészen a baj gyökerének mélyéig behatoló oxigénnek az áldásos hatását. Ez az oxigénes fürdő: a daganatokat leoldósítja, a tyúkszemeket és keményedéseket pedig oly mértékben megpuhítja, hogy valósággal leválnak a húsról és gyökerestől könnyűszerrel eltávolíthatók.

Ne késlekedjen tehát, hanem még ma szerezzen be egy csomag Saltrates Rodell-t. Garantált eredmény, melynek elmaradása esetén pénzét visszakapja.

FONTOSI — 10.000 propaganda csomagot dobunk piacra 10 lejes reklám árban. Kisebbségeknek még ma vásároljon egy csomagot! Takarékosági szempontokból vásároljon rendszeres csomagot, vagy dupla családi csomagot!

tek meg eddig. Két középiskolát. (a másodikát, a marienburgit két évvel ezelőtt kapták, amivel régi követelményük teljesült), 56 népiskolát és 28 óvodát tartanak fenn. Ezekben az iskolákban lengyelországi tanintézetekben végzett tanítók taníthatnak. Lengyelországban készült tankönyvekből, ha azok egyébként megfelelnek a német követelményeknek. Az iskolák pedig ugyanazt az állami támogatást élvezik, mint hasonló német intézmények.

Fenntartanak még 145 állandó nyelvi tanfolyamot. Ezek a tanfolyamok külön sajátosságai a németországi lengyel életnek. Amikor Németországban még nagy lengyelek-lakta területek tartoztak, ezekről a vidékekről állandóan folyt a lengyel munkások, főleg bányászok áramlása a nyugati német nagy gyári telepek fölé, főleg Westfáliába. A helyzet okozta, hogy ezek a lengyelek elszórtan élnek a nagy német gyárvárosokban, gyermekeik német iskolákba járnak és sokan vannak közülük, akik elfelejtették anyanyelvükön beszélni. Ezeket tanítja lengyelre ez a 145 állandó tanfolyam.

Ebben nemcsak az az érdekes, hogy ezeknek a tanfolyamoknak nincsenek akadályai, hanem éppen annyira az is, hogy ezek az egyszerű, lengyel munkások és munkásgyermekek részt is vesznek a tanfolyamokon és díjaikat örömmel megfizetik. Az eredményük pedig kitűnő. Dr. Kaczmarek Jan, a Lengyel Szövetség főtitkára, akinek kongresszusi jelentéséből ezeket az adatokat vesszük, két évvel ezelőtt maga mondta nekünk, hogy ezek a westfáliai lengyelek ma jobban és tisztábban, főként irodalmi nyelven beszélnek lengyelül, mint a keleti vidékek lengyeljei, pedig ezek az anyaország közvetlen szomszédságában élnek és állandó érintkezésben vannak a határok tulsó oldalán lakó testvéreikkel. Elénk bizonyosság volt erre maga dr. Kaczmarek, aki maga is westfáliai lengyel munkáscsalád szülöttje.

A gyűlés, melyről szólottunk, a németországi lengyelek himnuszának elnevelésével ért véget: ez a himnusz ugyanazt fejezi ki dalban, amit a radló rajzban. A német birodalom lengyeleinek nemzeti összetartozását és természetes együttérzését, amely tisztelettel van eltelve az állam iránt, melyben él és szeretettel a nemzet iránt, melyhez tartozik.

Ezek a tünetek arra vallanak, hogy valóban a nemzeti érzések és nemzeti egyéniségek kölcsönös tisztelőnek korszaka felé haladunk. Mély és eleven valóságnak látszik ez a fejlődés, amely mindinkább függetlenné válik a politikai helyzetektől és rendszerektől. Bizonyosság erre az, hogy ennek a németországi fejlődésnek még az sem állít akadályt az útjába,

hogy a lengyelországi németek viszont még nem jutottak el az elismertetésnek e magas fokára, hanem egyelőre a nemzeti jóvátetelek nyugtalan környezetének periódusában élnek. Számos jel vall azonban arra, hogy ennek a korszaknak is vége lesz és ezeken a területeken is megindul az a fejlődés, melyről ez a berlini lengyel gyűlés büszkén számol be a világnak.

Különös, titokzatos folyamat ez. A kisebbségek nemzeti egyéniségének elismerésétől mindenütt félni szoktak. Ott azonban, ahol ez az elismertetés megtörtént és a fejlődés ezen az alapon elindulhat, kiderül, hogy ez a megoldás sokkal célszerűbb és biztonságosabb éppen az

* Ha gyomrát elrontotta, igyék azonnal egy pohár természetes „Perenc József” keserűvizet, mert ez az emésztőcsatorna tartalmát gyorsan feloldja és biztosan levezeti, a bélműködést elrendezi, az anyagcserét fokozza és friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.

államok szempontjából, mint a bizonytalanság és nyugtalanság állapota. Elhatárolást jelent, melynek a többség, ha más területeken is, de éppen úgy hasznát látja, mint a kisebbség. *Petelős* szerveknek kialakulását mind az állam, mind a kisebbségi nép felől: ezek pedig nagyobb biztonságot kínálnak és könnyebbé teszik az ellenőrzést, mint akármely más.

Békés mederbe akarja terelni a litván kormány a lengyelekkel való összetűzését

Varsóból jelentik: A lengyel—litván határon történt incidens rendkívül nagy izgalomban tartja mindkét ország közvéleményét. A március 10-ről 11-re virradó éjjel a lengyel határőrök két férfit vettek észre lengyel területen. Megállásra szólították fel őket, amire azok elmenekültek. Üldözöbe vették őket s közben az egyik lengyel határőr néhány lépéssel átjutott a határon, mire a litvánok letartóztatták. Az egyik menekülő litván férfit viszont a lengyel határőrségnek sikerült elfogni. Az illető beismerte, hogy litván rendőrügynök s az volt a feladata, hogy a lengyel határőröket litván területre csalja át.

A lengyel távirati iroda jelentése szerint, a határc incidensnek litván kihívás jellege van. Az események hírére a litván fővárosban nagy izgalom támadt. Ellenőrizhetetlen hírek keringenek arról is, hogy lengyel haderő lépett volna litván területre. Smetans litván köztársasági elnök mi-

nisztartanácst hívott egybe s ennek eredményeképpen elrendelték a litván hadsereg készenléte. A litván fővárosban napok óta valóságos pánik-hangulat uralkodik. Hír szerint a litvánok maguk is beismerik, hogy a két férfi tagja a litván titkosrendőrségnek. A litván határőrség parancsnokát felfüggesztették állásából. Smetans köztársasági elnök március 13-án négyórás tanácskozást folytatott az ügyben. Lozoraitis külügyminiszter. A lengyel közvélemény nagy felháborodással beszél az incidensről. A lapok vezető helyen foglalkoznak az üggyel és elégtételt követelnek.

Kaunasból jelentik: A litván kormány javaslatot tett a lengyel kormányhoz, hogy a két kormány küldjön ki vegyes bizottságot a március 11-i események megvizsgálására és hasonló események megismétlődésének megakadályozására.

Az osztrák és a német pénzürték kiegyenlítése a csatlakozás után

Egy márka 1.35 osztrák schilling a német-osztrák forgalomban. — A gazdasági visszahatás Romániára. A romániai gabona, állat és fa kivitele csökkenni fog az egyesült német birodalom felé

Bucurestiből jelentik: Az „Argus” című közgazdasági napilap további közléseket hoz arról, hogy az osztrák csatlakozás folytán milyen változás áll elő a pénznemekben. Tegnapi már közöltük, hogy névleg a márka kétannyi értékű, mint a schilling. Azonban a német és osztrák közgazdasági vezetők a névleges érték helyett a gyakorlati cseréértéket vették alapul, illetve Németország az ausztriai pénztulajdonok iránti kedvezést is akarja alkalmazni. Ilyen barátságos alapon a márkát 1.35 schilling árban számítják, s ebben a tekintetben már létre is jött a megállapodás. Az 1.35 schillinges átszámítás azonban csak a Németország és Ausztria közötti áruforgalomban érvényes.

Igy az ausztriaiak lényeges kedvezéshez jutottak. Azonban még nem állapították meg, vajon az 1.35-ös árfolyam általános lesz-e, vagyis a külföldi államok schillingtulajdonosai javára is ez lesz az átszámítás kulcsa? Eppen ezért

a Román Nemzeti Bank a schillinggel való forgalmat egyelőre felfüggesztette.

Az Argus jelentése szerint magánforgalomban a német márkát két osztrák schillinggel váltják be.

Ugyancsak az Argus megállapítása az, hogy a Románia tulajdonában levő schilling-készlet kárt nem szenved. A kivitellel kapott schilling-mennyiséget főlegmészt az Ausztriából való behozatal költsége. Ugy az onnan való vétel, mint az odairányuló eladás szabályozva lévén, a kiegyenlítés ezen az uton mindig változatlanul megtartják az értékszámításokat, s így értékesítés nem állhat elő.

A jövő külkereskedelmi forgalom azonban változásokat számíthat.

A gabonapiacra az a fontos esemény van, hogy az összes ausztriai gabonakereskedelmi hazak visszamondották korábbi ausztriai rendelkezéseiket. A szarvasmarha és sertés Romániára való hivatására nézve ugyanez a helyzet. A kivitel ezek tekintetében a további tisztázásokig egyelőre megállott.

Az áruforgalom tekintetében még megemlítendő, hogy Németország irányából is változás várható a romániai kivitel tekintetében. Ausztria ugyanis deszka és egyéb faemű tekintetében nagytermelő. A csatlakozás után ez

az ausztriai termelés Németország határai közé jutván, igen valószínű, hogy ez a román fakivitel lényegesen érinteni fogja.

Ugyanis a román fakereskedelemnek Németország volt egyik legnagyobb piaca. Viszont Németországnak sertés- és marha-tenyésztése olyan kiadós, hogy Ausztriát is el tudja látni, s így tekintetben is az Ausztriából való román kivitel csökkenésére lehet számítani.

A kiviteli viszonyok jobbúlése várható a romániai petroleum tekintetében. Ennek a kivitele felől volt ugyan Ausztria és Románia közötti fizetési megállapodás, de a schillingszámítás körüli egyenetlenségek miatt mégis alig volt valamely petroleumszállítás Ausztriába. Viszont Németországgal nagyon pontos szerződési megállapodások alapján élénk volt a petroleum forgalma. A román közgazdasági körök számítanak rá, hogy ez a német forgalmi zavartalanság most már Ausztriára is kiterjed.

Magyarország diplomáciailag elismerte Ausztria és Németország egyesülését

A berlini magyar követ átadta a magyar kormány üdvözlését

Berlinből jelentik: Sztójai Döme magyar követ felkereste Mackensen külügyi államtitkár és a következőket közölte vele:

A magyar kormány megbízta, hogy fejezze ki a Vezérnek és kancellárnak legmélyebb szeretsekívánatait Ausztriának Németországgal való egyesülése alkalmából és hangoztassa, mennyire tudják méltányolni Magyarországon azt a körülményt, hogy az egyesülés vérontás nélkül ment végbe.

Másodsor: Adjon kifejezést annak az igen erős, örömteljes reménynek, hogy továbbra is jó és baráti szomszédi viszonyban marad a két ország.

Harmadsor: Hozza tudomására a Vezérnek és kancellárnak a magyar kormány elhatározását, hogy az eddigi bécsi magyar követiséget főkonzulátussá alakítja át.

A LONDONI MAGYAR KÖVET MEGBESZÉLÉSEI AZ ANGOL KÜLÜGYMINISZTERIUMBAN

Londonból jelentik: Masirevics Szilárd londoni magyar követ kedden délután a külügyi hivatalban hosszabb megbeszélést folytatott Sargent államtitkárral, a külügyi hivatal központi osztályának vezetőjével az ausztriai események által teremtett helyzetről.

A SZUDÉTA NÉMET PÁRT A CSEHSZLOVÁK PARLAMENT ÜLÉSÉN ÜDVÖZLŐ FELSZÓLALÁSSAL ÜNNEPELTE AZ OSZTRÁK CSATLAKOZÁST.

Prágából jelentik: A képviselőház keddi ülésén a szudéta német párt nevében Francke képviselő a következő nyilatkozatot tette:

— Azt az alkalmat, hogy a német Ausztria csatlakozott a német birodalomhoz, a Csehszlovákiában élő szudéta németek felhasználják arra, hogy együttérzésükről biztossá és üdvözöljék az új német birodalomban egyesült német népet. A szudéta németek a párt megalakításával megteremtették maguknak az eszékört politikai küzdelmük megvívására. Ebben az órában indítatva érzi magát a szudéta németiség annak kijelentésére, hogy állambölcséségre vallana az, ha a cseh kormány önszántából törekedne arra, hogy elejét vegye annak az állapotnak, mely jogos panaszokra ad okot. A belpolitikai viszonyban ennek megfelelő módon történő rendezése az államvezetés szempontjából nemcsak a szudéta németek, hanem a csehszlovák állam javára is szolgál. Mi pedig ünnepelesen kijelentjük, hogy elszántan fogunk

küzdeni politikai jogaink, kulturális szabadságunk és gazdasági jólétünk biztosításáért.

NÉMETORSZÁG NAGY MEGELEDÉSE A MAGYARORSZÁG ALTAL TETT DIPLOMÁCIAI ELISMERÉSÉRT

Berlinből jelentik: Valamennyi szerdai lap feltűnő helyen, ritkított szedéssel közli azt a német hivatalos jelentést, hogy Sztójai magyar követ látogatást tett Mackensen külügyi államtitkárnál és közölte a magyar kormány állásfoglalását az Anschuluss tárgyában. A lapok címeiből és a hírek feltűnő helyen való közléséből kiviláglik az a nagy meglepődés, melyet Magyarországnak ez a lépése Németországban kellett. A *Berliner Tagblatt* erről szóló jelentésének a következő címet adta: „Magyarország nemes tette.”

Az angol királyi palota közleménye: Románia királyának március 22-ikére kitűzött látogatását későbbi időre halasztják

Londonból jelentik: A Buckingham palotában kedden este a következő hivatalos közleményt adták ki:

— Románia királya azt javasolta, hogy tekintettel a nemzetközi helyzetben beállott legújabb fejleményekre, március 22-re kitűzött angol hivatalos látogatását későbbi időpontra halasztanák. Őfelsége a király a javaslat kísérő indoklásait méltányolva, ezt elfogadta, noha mély sajnálkozásának kifejezésével.

FRANCIA AGGODALMAK AZ ÚJ KÖZP-EURÓPAI HELYZET ÉS A SPANYOL NEMZETIEK GYŐZELMI KILÁTÁSAI MIATT.

Londonból jelentik: Corbin francia nagykövet kedden este Halifax külügyminiszterrel tanácskozott. A Reuter jelentése szerint Anglia és Franciaország a legteljesebb és legszorosabb érintkezésben állnak egymással a Németország

által teremtett új közép-európai helyzet ügyében. A tanácskozás főcélja annak az eshetőségnek mérlegelése, mely annak következtében állhatna elő, ha Franciaország kénytelen volna a csehszlovák köztársaság függetlenségének megvédésére nézve vállalt kötelezettségének eleget tenni. Franciaország a bucaresti, belgrádi és varsói diplomáciai képviselőit utján közölte álláspontját az illető kormányokkal.

Másik tényező, mely nagyfontosságú lehet a közeli jövőben, Franco tábornok csapatainak előrenyomulása Spanyolországban. Párizs már kifejezésre juttatta, hogy nagy mértékben érdeklődik az európai problémák spanyol vonatkozásai iránt. Franco tábornok győzelmének várható következményeit az európai viszonylatoknak ebben a mai stádiumában nem szemlélik nyugalommal Párizsban.

Innitzer bécsi bíbornok-érsek pásztorlevelet bocsátott ki az osztrák katolikusokhoz

A pásztorlevél címe: „Az Egyház hűségfogadalma a német népnek”

Bécsből jelentik: Innitzer bíbornok herceg-érsek Hitlerrel folytatott megbeszélése után pásztorlevelet bocsátott ki. Ebben a többi között megállapítja, hogy a katolikusoknak emlékezniük kell Krisztus szavaira, hogy „adjá-

tok meg a császárnak, ami a császáré és az Istennek, ami az Istené.” A papoknak és híveknek fenntartás nélkül támogatniuk kell a nagy német birodalmat és a vezért, akinek a bolsevizmus ellen és Németország hatalmáért, becsületéért és egységéért folytatott harca a Gondviselés akaratából való. A papoknak tartózkodniuk kell minden politizálástól és kizárólag vallási gondozással szabad foglalkozniuk a hívők körében. A bíbornok a továbbiakban felhívja a keresztény ifjúsági szervezetek vezetőit, hogy könnyítsék meg a szervezetek beolvadását az állami ifjúsági mozgalomba. Az egyháznak — úgymond — nem lesz oka megbánni hűségét az állam iránt.

— Azok a szavak, — fejezi be Innitzer bíbornok pásztorlevelét, — amelyeket a vezér hozzám intézett, biztossítékai annak, hogy az Egyház feladatait meg lehet valósítani.

A pásztorlevél címe ez: „Az Egyház hűségfogadalma a német népnek.”

HITLER ÚJABB HALANYILVÁNITÁSA OLASZORSZÁG IRÁNT

Rómából jelentik: Hitler fogadta a *Popolo d'Italia* munkatársát és előtte többek között a következőket mondotta:

— Hígyje el, sohasem fogom elfelejteni, amit Olaszország tett. Az egész német nép sem fog elfeledkezni arról, amit Mussolini és Olaszország tett ezekben a sorsdöntő napokban. A mi barátságunk felette áll a formalításoknak. A tengely erősebb és szilárdabb, mint valaha. Mi készek vagyunk barátságunkat és hálánkat bármikor kimutatni, ha Olaszországnak egy napon erre szüksége lesz.

15 éve óv

ez a védjegy

az utáztatoktól

KOPROL
CSOKOLÁDE
A TÖKÉLETES HASHAJTÓ

Minden zacskóban van egy jubileumi pályázat szelvény.

Az új német birodalom térképe.

Angol gőzöst bombáztak a taragoniai kikötőben

A spanyol nemzetiek eltörölték a polgári házasságot

Londonból jelentik: A „Stanvel” angol gőzöst Taragona környékén egy állítólag a nemzetiekhez tartozó repülőgép bombázta. Az egyik bomba megölte a gőzös fűtőjét és két tengerészt súlyosan megsebesített.

Madsen kapitány, a semlegességi bizottság dán származású ellenőrző tisztje, olyan súlyosan megsebesült, hogy életben maradásához alig van

remény. Későbbi jelentés megerősíti, hogy a gőzöst Taragona kikötőben érték bombák.

Burgosból jelentik: Az igazságügyminiszter, aki nemrég felfüggesztette a köztársaságiak által a válásról hozott törvény hatályát, új rendeletet hagyott jóvá a minisztertanáccsal. Az új rendelet eltörli a polgári házasságot és a katolikusokat illetően az egyházi házasságot írja köztartozás elé.

A Negrin-kormány hajlandó megadni magát

Kegyelmet kér Franco tábornoktól. — A spanyol nemzetiek a katalán határon. — A francia kommunisták beavatkozásra akarják bírni Franciaországot. — A Blum-kormány elutasította a beavatkozás iránti kívánalmat

Párizsból jelentik: Szerdán reggel Párizsban már úgy látják, hogy a spanyol háború a megoldás felé közeledik és a köztársasági kormány végleg elvesztette a játszmát. A spanyol események nagy figyelemre és óvatosságra készítik a francia kormányt. Blum miniszterelnök elnöklété alatt kedden összeült a honvédelmi bizottság és megvitatta a szükségessé váló intézkedéseket. A francia kormány Barcelonába több hadihajót küldött a francia érdekek megvédésére és a francia alattvalók esetleges elszállítására. A honvédelmi bizottság megbizta Darlan altengernagyot, a tengerészeti vezérkar főnökét, hogy a Földközi tengeren

gondoskodják franciaország és az észak-afrikai gyarmatok összeköttetésének biztosításáról. A bizottság azt is elhatározta, hogy Franciaország a pireneusi határokat megerősíti.

Francia részről azonban nincs szó beavatkozási intézkedésről.

A „Matin” szerint a francia kormány a spanyol ügyet most már nem elvi szempontból, hanem kizárólag honvédelmi és biztonsági szempontból itéli meg. A kommunisták nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy Franciaországot belesodorják a spanyol polgárháborúba. A „Jour” szerint a kommunisták felszólították a francia kormányt, hogy haladéktalanul küldjön több hadosztályt a veszedelemben forgó spanyol köztársaság számára. Blum a lap szerint azt válaszolta, hogy ez az intézkedés már elkésztett és

a spanyol köztársaság elvesztette a játszmát.

Jámbor László S. J.

ÖRÖKMÉCSES

Fűzve 55 lel.

Az eucharisztikus vilákkongresszus napjaiban bizonyára szemképráztató, szívetdobogató ünnepségek hosszú sorában gyönyörködhetnek a résztvevők, de mit érne ez a fényes külső máz, ha nem járna vele együtt a jelképek eucharisztikus regenerálódása. Ezt a szükséges lelki megújulást szolgálja ez a könyv, amely lényegében nem más, mint formális nagy nemzeti lelkigyakorlat az eucharisztia szellemében. Ezért nélkülözhetetlen mindennapos lelkivezető a komoly katolikus számára.

Megrendelhető könyvcsatlányunknál.

mát. Az esti órákban a párizsi spanyol követ a külügyminisztériumban újabb lépést tett, de kérését ismételt elutasították.

Ezzel egyidőben Lebrun köztársasági elnök fogadta Gamelin vezérkari főnököt. A mérsékelt és jobboldali sajtó erősen tiltakozik a beavatkozás gondolata és a kommunista sajtó hadjárata ellen, mely Franciaországot háborúba akarja sodorni.

A „Jour” saragossai jelentése szerint a Negrin-kormány hajlandó megadni magát és csak azt kéri Francotól, hogy a nemzeti kormány biztosítson valamennyiüknek közkegyelmet. A lap szerint Franco azonnal elutasította a javaslatot. A „Matin” szerint Barcelonában már tisztán hallani az ágyudörgést.

A nemzetiek előőrsei már csak 36 kilométernyire vannak a katalán határtól. Barcelonában teljes a zűrzavar.

Negrin miniszterelnök és Prieto hadügyminiszter — a Havas toulousei jelentése szerint — a legrövidebb időn belül a toulousei repülőterre érkeznek. A köztársasági kormány végső erőfeszítéseket tesz. Behívta a 18 és 17 éves korosztályt. A lakosság tömegesen menekül Franciaország felé. Barcelonából kétezer kommunistát küldtek a határra, hogy a menekülteket feltartóztassák.

Kivégezték a moszkvai elitélteket

Ujabb három trockijista bűnper következik Moszkvában

Moszkvából jelentik: Hivatalosan jelentik, hogy a moszkvai per tizennyolc halálraítélte az ítéletet végrehajtották. A kivégezettek között van Bucharin, Rykov, Jagoda, Kresztenszkij, Rosengolz, Grinko, Csernov, Ivanov és Jenin.

Párizsból jelentik: A Havas moszkvai jelentése szerint legkevesebb még három bűnper játszódik le Moszkvában. Az első a baloldali kommunisták és szociál-forradalmárok pere, melynek 11 vádlottja van, kettő közülök tanuvallomást tett a most lezajlott perben. A következő pernek fővádlottjai: Rudzudak, Meslauk, Antipov, Bubnov, a népbiztosok tanácsának volt elnöke, Kirilenko, Kaminszki, Ljubinov, valamint Bogomolov, Jurenev, Daktian, Karszki, Jakubovics, Stein, Rosenberg, stb. népbiztosok. A harmadik per katonai per lesz, melynek vádlottjai Orlov admirális, Alszkisz tábornok, Jegorov marsall és még többen.

* Éveken át székszorulásban szenvedő egyének gyakran meglepő rövid idő alatt rendbejönnek, ha reggelként felkeléskor és esetleg este lefekvés előtt is egy-egy felpohár természetes „Ferenc József” keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

A lengyel külügyminiszter Bécsben

Belgrádból jelentik: Beck lengyel külügyminiszter kedd este Olaszországból jövet átutazott Bécsben. A pályaudvaron Wolf külügyminiszter a német külügyi hivatal nevében üdvözölte. Megjelent a pályaudvaron a bécsi lengyel követ is. Beck még az éjszaka folyamán folytatja útját Varsóba.

Megszűnt a bucuresti-i osztrák követség

A bécsi román követség átalakult konzulátussá

Bucuresti. Saját tud. A romániai osztrák követség megszüntette működését, a teljes hatáskörét a bucuresti német követség vette át. Az Ausztriába szülő utlevél láttamozásait is ezentul a német követség adja.

Von Hauenschild volt osztrák követ Bécsbe utazott és nem is tér vissza. A bucuresti osztrák követség megszüntetésével egyidőben Románia is megszüntette a bécsi követséget, illetve azt konzulátussá minősítette.

Az új országos költségvetésben emelik a közoktatási és földművelésügyi kiadásokat

Bucuresti. Saját tud. A Capitala szerint az 1938—39. évi állami költségvetés munkálatai a napokban befejeződnek. A költségvetési tervezet szerint csak a földművelésügyi és a közoktatásügyi minisztériumok költségvetését emelték fel, hogy a kormányprogram megvalósításának ne legyen akadálya. A hadügyminisztérium költségvetését nem emelték fel, de amennyiben bármelyik minisztériumban megtakarítást eszközölnek, úgy azt a hadsereg felszerelési céljára fordítják.

Különböző visszaélések miatt tartóztatták az IOV clujji elnökét és elrendelték ellene a 30 napos vizsgálali fogságot

Cluj. Saját tud. Városszerte meglepetésként hatott az a letartóztatás, amelyet az elmult éjszaka eszközölt dr. Danciel Grigore vizsgálóbíró letartóztatási végzése alapján. Örízetbe vették ugyanis dr. Juga Justin közismert ügyvédet és nyugalmazott kapitányt, aki a I. O. V. clujji fiókjának is elnöke. A letartóztatás azok miatt a szabálytalanságok miatt következett be, melyeket a I. O. V. vezetősége a vasuti kedvezményes jegyek kibocsátásával kapcsolatban követett el. Erre már évekkel ezelőtt alkalomszerűen jöttek rá, olyképpen, hogy a Braşov—Teius közötti vasutvonalon egyik utasánál az ellenőr jogtalanul kibocsátott I. O. V. kedvezményes vasuti igazolványra akad, az eset még 1936-ban történt és a vasuti ellenőr jelentése alapján nyomban széleskörű vizsgálatot indítottak. E vizsgálat során több száz (állítólag 5—600 körül mozgó) szabálytalanul kibocsátott kedvezményes vasuti igazolvány nyomára jutottak. A clujji ügyészség alapos körültekintéssel végezte a vizsgálatot, amelynek ügyiratait a napokban a helybeli II. számú vizsgálóbíró kabinet vezetőjéhez dr. Danciel vizsgálóbíróhoz tették át. A vizsgálóbíró nyomban hozzáfogott a terjedelmes ügyirat áttanulmányozásához, melynek eredményeként letartóztatási végzést bocsátott ki a I. O. V. szervezet clujji tagozatának elnöke, dr. Juga Justin ellen, majd elrendelte a 30 napos előzetes vizsgálati fogságot. E letartóztatással azonban aligha nyert befejezést ez a nagyarányú panama ügy, mely eddigi megállapítások szerint, több millió kárt okozott az államvasutaknak. Minden valószínűsége meg van annak, hogy az ügyben újabb letartóztatásokra kerül sor, amelyek még nem kevés szenzációt okozhatnak városunk társadalmának.

Dr. Juga Justin vizsgálati fogságát a törvénynek IV. zárgatának Vulpescu—Varduca vádtanácsa — zárt tárgyalás keretében — még a tegnapi nap folyamán megerősítette.

Százötvenéves jubileumukat ünneplik a piaristák Timisoarán

Háromnapos jubileumi ünnepség. — Bibics Jakab aradi alispán és neje adták az alapítványt. — Sfanta-Anaról helyezték át Timisoarára a rendházat és gimnáziumot

Timisoarán tudvalevőleg most ülik meg a piaristák a városban való letelepedésük százötvenéves jubileumát. A március 25-én, Gyümölcsoltó Boldogasszony napján kezdődő és március 27-ig tartó ünnepség alkalmára állította most össze a piarista főgimnázium igazgatósága, néhai Pfeiffer Antal igazgató adatai alapján, a timisoarai rendház és liceum megalapozásának történetét. Ebből a munkából közlünk többszöri egymásutánban néhány érdekes részletet.

A piaristák rendjét, a kegyestanítórendet Kalazanti Szent József spanyol fejedelmi családból származó pap alapította, aki 1597-ben iskolát nyitott Rómában „Scholae Piaae Pauperum” címmel. 1617-ben felöltötte a szerzetesi ruhát, míg 1621-ben XV. Gergely pápa azt az iskolás társaságot „rendi” rangra emelte „Clerici Regulares Scholarum Piarum” néven. Ez a tanítórend azután rohamosan elterjedt a művelt Nyugaton és Középeurópában. Fejedelmek, városok, főurak egymással versenyeztek, hogy letelepítsék a hasznos rendet területükön.

A 18-ik század közepén a szomszédos Arad megye egyik községében vetette meg egy nemeslelkű házaspár a mai modern timisoarai liceumnak alapját. Az alig 25 viskóból álló falut, Sfanta-Ana választva ki. A falunak elhagyott névtelen lakói különböző nemzetiségűek és vallásuk voltak; a község a piaristák leplomától, amelyet Anna tiszteletére dedikáltak, nyerte nevét. A gimnáziumban 1753-ban 10 tanuló volt beírva, de volt év (1784), amikor 109 tanulója volt; 1753—1789, amíg a piaristák ott működtek, 1752 tanuló nyert oktatást.

Ki volt ennek a virágzó iskolának a megalapítója? Ki volt az az áldozatos lélek, aki Isten temploma mellé a tudomány templomát is odaállította és bőkezű gondoskodásával lehetővé tette annak fejlődését? Oly időben, amikor az állam még nem ébredt arra, hogy kötelessége az oktatásról is gondoskodni? Amikor csak az Egyház, az egyháziak és jámbor hívek gondoltak arra?

Aradvármegyének hosszú időn át alispánja, dévai Bibics Jakab és neje Tomján Margit 1749. október 11-én Zarádon Lality Elek szegedi piarista házfőnökkel puhatolózó tárgyalásokat folytat. Erre a tárgyalásra a szegedi házfőnököt Kayser Amadé szegedi piarista tanár is elkísérte. A szegedi házfőnök kedvező jelentésére Nemesényi Adolf piarista rendfőnök 1750 június 4-én lejött Sfanta-Anara, ahol több napon át tartózkodva tüzetesen megállapodott Bibicssel. Ugyanazon év november 11-én az alapító Bibics Jakab és a rendfőnök megkötötte a szerződést, amely bevezetéséből és 8 pontból áll. A bevezetésben többek között ez áll: „Et quia certum nobis, atque exploratum est, tam sponsae Christi Romano-orthodoxae Ecclesiae ministros sanctiores quam patriae dulcissimae viros magis idoneos educari, si in timore et amore Dei, litterisque humanioribus at ipsa statim adolescentia, instituatur; in Religiosos Patres a Scholis Pius nuncupatos, oculos animosque nostros convertimus. His igitur R. R. P. P. titulos Piaae, atque in perpetuum (quod ex animo cupimus) duraturae fundationis offerimus”.

Az alapítók a rendnek adományozták az általuk épített Sfanta-Ana-i templomot minden felszerelvényeivel együtt és kötelezik magukat és örököseiket a templom fenntartására és tartozására (3. pont). A templommal összerépített házat minden ingó és ingatlanával, a kerttel és majorsággal a nevezett atyáknak egyszer s mindenkorra adományozták (4. pont).

Bibics Jakabné, az alapító, amikor az alapító oklevelet aláírja. (Bibicsné a timisoarai székesegyház kriptájában van eltemetve).

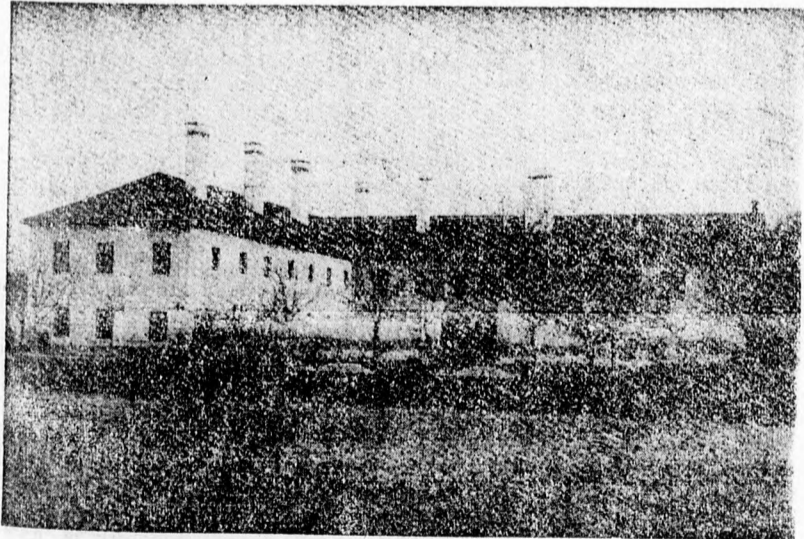
A nevezett atyák köteleztetnek az alsó három középiskolai osztályokban (usque ad syntaxim) a tanuló ifjúságot a vallás-erkölcsiségre és a tudományokra tanítani. A rend kötelezi magát, amíg az alapítók életben vannak, egy lelki-atyát házukba adni, akinek eltartásáról az alapító család gondoskodik. A rendfőnök ennek értelmében az alapító családhoz Bíró Dávid atyát küldötte, aki a latin, román, magyar, német, tót nyelvben egyformán jártos volt. Erről a Bíró Dávidról jegyzi fel Horányi: (Scriptores Scholarum Piarum I. 259.), hogy győri születésű, jogot végzett és minden irányu tanulmányokkal és műveltséggel bíró férfi volt; a rendes gimnáziumi tanításon kívül 22 évet töltött Sfanta-Anán, mint a Bibics-családnak házikáplánja; a román nyelvű katolikus híveknek egyházi szónoka volt és mint ilyen románnyelvű szentbeszédek is adott ki. Másik jeles ember volt Hulini Jónás, aki a rendbe lépés előtt a veszprémi egyházmegyei teológián tanár volt; beszélt a latin, magyar, német, tót és olasz nyelveket. Az akkoriban odahelyezett német telepesek számára 1751-ben az alapító család kérelmére Fontani Ede német szónok helyeztetett („R. P. Superior Szegedinensis hesterna die ad me devexit P. Eduardum, Laus Deo! quia vero ante aliquot dies Germanorum colonia huc pro incolatu est inducta, maxime mihi necessarius foret quidam Sacerdos Teutonice linguae peritus, ad populum hunc novellum Religionis vinculo manutendum; timendum, consolatione spirituali destitutus subinde dilaberetur” írja Bibics.)

Az első piaristák voltak Hulini Jónás házfőnök, Fontani Ede hátszónok, Koricsánszky Márk, a „bonus poeta”, Cosa Jakab román hátszónok, Bíró Dávid, az alapítók házi lelkésze és egy rendi növendék, Tuschleitner Kajetan iskola tanító. Első növendékek voltak 1753-ból: Principisták: Georgius Dely, Ignatius Kalb, Michael Vankay, Nicolaus Fontanyi. Minores Parvistae: Carolus Derri, Alexander Takács, Georgius Nyunyi, Stephanus Makáry. Legentes: Nicolaus Vankay, Andreas Vekerle. Összesen tizen.

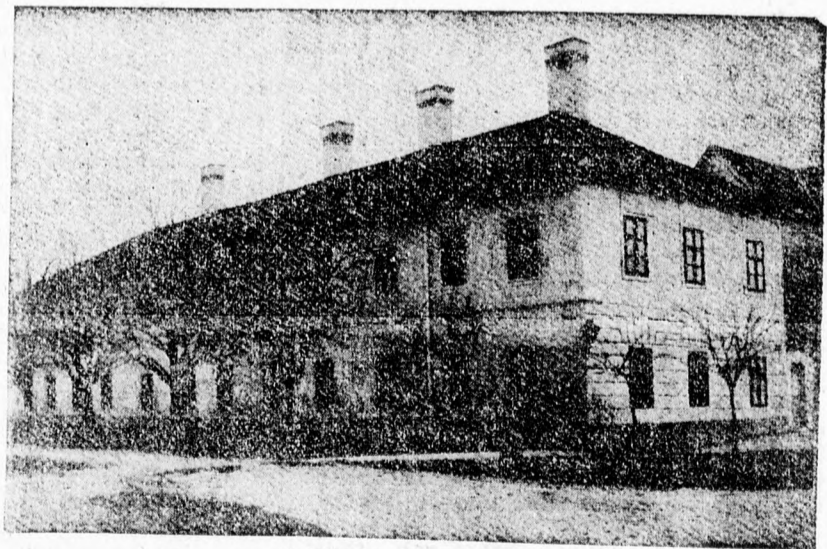
1772 október 29-én Orosz Zsigmond rendfőnök kezébe az özvegyen maradt Bibicsné újabb alapítványt tett, hogy a már meglévő 3 gimnázialis osztály mellé még 2 felsőbb osztály állíttassék. 1774-ben, tehát 2 év múlva, özv. Bibicsné az így megnövekedett iskola mellé a piaristák vezetése alatt fejedelmi bőkezűséggel konviktusi alapítványt tett; az első 40 ifjút ő nevezte ki, akik az alapítványból ruházatot, élelmet és valamennyi iskolán keresztül oktatást kaptak. Ez a szép alapítvány, amely az épülettel együtt 223.635 frt.-ot képviselt, nem sokáig fejthette ki üdvös hatását, mert II. József, aki minden konviktust eltörölt, 1784-ben a sfanta-anai konviktust is megszüntette.

Ilyen állapotban voltak ott a piaristák, amikor beköszöntött rájuk az 1788. év, amely nagy változást hozott eddigi életükbe. Mert császári parancs elsodorlta őket eddigi működési helyükről a megszokott Sfanta-Anaról az eddig előttük ismeretlen Timisoarara.

A következőkben vessünk rövid pillantást arra, hogy milyen iskolaviszonyok voltak Timisoarán a piaristák odahelyezése előtt.

A timisoarai piaristák első — Sfanta Anna-i — háza.

A Sfanta Anna-i ház.

Tudja Ön, mi az a „meteor”

avagy:

hogyan lehet gyorsan és fáradság nélkül tizenkétfélmillió leit keresni?

Genf, március hó.

Egy híres nemzetközi detektívvél ültem az egyik tóparti kávéház sarkában.

— Tudja, mi az a „meteor”? — kérdezte a detektív. — Nem a hullócsillagra gondolok, hanem az amerikai betörőnyelv kifejezésére.

Megvallottam, hogy nem tudom.

— *Meteor*nak nevezik betörőnyelven azokat a nagystílusú szélhámosokat, akik meteor-szerű hirtelenséggel tűnnek fel egy-egy *luxus fürdőhelyen*, elkövetnek valami gazságot és mielőtt a rendőrség lefűlelhetné őket, eltűnnek ismét oly gyorsan, mint a *meteor*. Akar egy szép kis esetet hallani egy ilyen meteorról? Múlt héten csíptem el a bűnözők világának egyik leg-ünnepesebb csillagát.

Hegymászók, ha találkoznak...

Természetesen akartam. Barátom, jó detektív módra, pipáját a foga közé szorította és beszélni kezdett.

— Áprilisban történt. B. úr, a rendkívül gazdag amerikai *textilgyáros*, mint minden évben, idén is Luganoba érkezett, hogy súlyos neurastheniáját kezeltesse. A pénzkérésén kívül egy szenvedélye van, a *hegymászás*. Fenn a hegyek között ismerkedett meg egy másik fürdővendéggel, aki szintén nagyon szerette a hegyeket. Tom *Reynolds* néven mutatkozott be a hegyek szerelmese és elmondta, hogy Ausztráliában hatalmas *juhtenyésztése* van.

— Hisz akkor tulajdonképpen *szakmatársak* vagyunk — kiáltott fel örömmel B. úr — mert én meg feldolgozom az ön *juhainak* gyapját.

Hamar összebarátkoztak és nemsokára nem is lehetett egyiket a másik nélkül látni.

Walsh, a bőrkirály...

Egy este a szálló bárjában ültek. *Reynolds* figyelmeztette új barátját egy magas, testes úrra.

— Tudja, ki az?

— Sohasem láttam — válaszolta B.

— E a híres *Walsh*, a „bőrkirály”, aki egy esztendővel ezelőtt azt az *óriási árszuhanást* idézte elő az amerikai piacokon és néhány nap alatt *három millió dollárt* keresett. Bocsásson meg egy pillanatra, oda megyek és üdvözlöm.

Reynolds *Wels*-hoz lépett, az rögtön megismerte, nagyon barátságosan üdvözölték egymást. *Walsh* feltelt el néhány napra a három férfi már egy asztalnál ült. Sokat beszélgetek tőzsdéi spekulációkról, üzletekről. Közben *Reynolds* is bevallotta, hogy tőzsdék és főként mexikói olajrészvényekben van érdekelve. *Walsh* ajánlotta, hogy a *lehető leggyorsabban szabaduljon meg értékpapírjaitól*, mire *Reynolds* habozás nélkül rádiogramot küldött londoni bankjának és utasította őket a papírok eladására.

— Másnap B. úr kíváncsiságból elővette az újságokat és legnagyobb meglepetéssel látta, hogy *Walsh*nak teljesen igaza volt, a papírok lényegesen estek. Délután megint együtt ültek hármasban a szálló kávéházában, amikor megjelent az egyik luganoi bankfiók alkalmazottja és kifizetett *Reynolds*nak a londoni bank megbízásából *kétezer angol fontot* (4.400.000 leit), mint a tegnapi gyors tőzsdéi művek nyereségét.

Tudna gyorsan kölcsönödni tizenkétfélmillió eit?

Másnap *Walsh*nak sürgősen Párizsba kellett utaznia. *Reynolds* és B. úr néhány nap mulva mentek *Walsh* valóságos lázban égett, egy *óriási tőzsdéi manőver* elkövetésén dolgozott. Csak attól félt, hogy chicagói bankja nem fogja tudni idejében átutalni azt a *húsz ezer fontot*, amire *múlhatatlannal szüksége van*.

B. úrnak annyira tetszett *Walsh* tőzsdéi merészsége, hogy a barátságra való hivatkozással, nyomban *felajánlotta a húsz ezer fontot*, *csékély tizenkét millió leit*, kölcsönképpen.

Walsh természetesen elfogadta a pénzt. Egy óra mulva már B. kezében volt a *húsz ezer font*, ötszáz fontos bankjegyekben. A felvett összeget aktatáskába tették és mind a hárman elmentek egy Champs Elysée-i nagybankhoz. *Reynolds* itt az összeget letétbe helyezte. B. és *Walsh* a kocsióban vártak. *Reynolds* néhány perc mulva teljesen *szabályos nyugtával* jött vissza és nyomban átadta B. úrnak.

Este színházban voltak és utána ittak néhány kortyot a nagy üzlet sikerére. Másnap B. felhívta szállodájában *Reynolds*ot, azonban közölték vele, hogy elutazott.

— Hova? — kérdezte B. úr rosszat sejtve.
— *Nem tudjuk* — hangzott a rövid válasz...

B. úr a rendőrségre sietett, ahol rövid félóra alatt kíméletesen közölték vele, hogy a 20.000 fontról szóló nyugtája közönséges hamisítvány. Apénzt barátai zsebre vették. *Reynolds* igazi neve *James Bourke*, 36 éves, ausztráliai lakos. A londoni *Scotland Yard* már *hónapok óta keresi*. Három héttel később letartóztatták Marseilleben. *Walsh* bórnyagyiparos *Jones Casey*-nek hívják, Uj-Délwalesben született 1892-ben. A rendőrség *Hallam*, *Wallace* és *Mitchel* néven keresi. Változatos karriert futott be, mint *juhász* kezdte Ausztráliában, később a sydneyi egyetem hallgatója lett, de ugyanakkor már egy *betörőbandának is tagja volt*. Sydneyben *két évet* ült börtönben...

— B. urat majd a guta ütötte meg, amikor megtudta, kiket fogadott testi-lelki jóbarátjaivá, — fejezte be detektív barátom. — Később aztán elmondtam neki is, hogy ezek a *meteorok* főképpen amerikaiakra vetik ki hálójukat. Főleg az amerikaiak lépnek fel, a legelőkelőbb és legdrágább szállodákban laknak. Redszerint *hármában* dolgoznak. Az egyik az áldozatot hajtja fel, a másik kettő azután a helyzet alakulása szerint vesz át szerepeket. *Reynolds* és *Walsh* kompániájában a *luganoi bank alkalmazottja* volt a harmadik. Az ő szerepe az volt, hogy átadjon *Reynolds*nak 2000 fontot s ezzel megnyerjék B. úr bizalmát. B. úrnak látnia kellett ugyanis, hogy *Walsh* úr tőzsdéi tippjei milyen remekül beválnak... Most ülnek mind a *hármán* — fejezte be detektív barátom. Esmondta még, hogy a *Népszövetségnek a bűnözés leküzdése elleni bizottságában* fogja részletesen ismertetni a *nemzetközi kalandorok ártalmatlanná tételéről* szóló tervét. B. úrról is szó lesz benne, meg kiváló barátairól...
L. I.

A farkaskölykök

Írta: Asgúhy Erzsébet

Ketten voltak a farkaskölykök: Ábris és Gerzson. Testvérek voltak és elválaszthatatlanok.

Még néhai jó Csengery tanító úr keresztelte el őket, mikor nádpalcájának tekintélye alatt izmosodott a két farkas gyerek, s azóta úgy rajtuk száradt a név, hogy nem is emlegették őket másként.

De illett is rájuk tökéletesen. Versenyre kelhettek volna a farkaskölykök a valódi potortyán csikaszokkal, mikor harsány üvöltésükkel felverték a falut s szilaj kedvüknek pusztító nyomai jelezték mindenütt az utat, amerre elvonultak.

Ha Ábriska és Gerzsonka megfűjták Farkasfalván a harci riadót, ész nélkül menekült előlük minden élőlény. Végigportyázták a kertek és kazlak alját s a béresgyerekekkel vívott diadalmas ütközeteik után vad csatakiáltással száguldoztak be a határt, ifjú erejük hősi mámorában. Elöl a lobogószemű barna Ábris, nyomában a székefűrtű árnyéka, Gerzson.

Fékezhetetlenek voltak és rettenthetetlenek.

Ha néha mégis utólrta őket a földi igazságszolgáltatás, sohasé lehetett eldönteni melyikük volt a tettes. Egyformán osztoztak rosszban jobban. S így volt az egész életükön át.

Együtt feszítette robbanó ifjúságuk nyolc esztendőn át a fehérpapok konviktusának csendjét. Együtt koptatták még kopottabbra az alma mater szürke köveit s az önkéntesi évek — nobiles obligo — adósságait szintén közösen könyvelték el. Ők rendezték a híres megyebálokat s ők voltak a szép Fráter Marianne legkitartóbb gavallérai.

De ez már mind nagyon régen volt. Olyan

régen, hogy a farkaskölykök ma már alig is emlékeznek rá. Az emlékeken rajtuk is, végigszántott a nagy vihar. A világháború óta csendes és hallgatag ember lett a két farkaskölykökből. Beásták magukat ősi kúriájuk védett mélyire s élnek csendes egyformaságban elvonulva. Azaz, hogy éltek — egészen tegnapig. De tegnap valami kizavarta őket megszokott nyugalmaikból.

Sürgöny érkezett. A Fráter Marianne leánya küldte.

— Kedden dél felé érkezem. Piroška. — Csak ez állt benne. Se több, se kevesebb.

De ha valami, úgy éppen ez volt az egyedüli, am alaposan felkavarhatta a két öreg lelki nyugalmát.

Piroška idején! A Marianne leánya meglátogatta őket! Nem mintha egészen meglepetés lett volna számukra ez az eshetőség, hiszen szegény Marianne halála előtt megkérte őket: ne hagyják el a gyermeket ha egyszer majd úgy esik, hogy rájuk szorul, vagy hozzájuk fordul valami bajában. Meg is fogadták egymásközt, ha nem is beszéltek róla sokat. De, hogy ez egyszer valóban be is fog következni, sose hitték volna. Azóta nem igen hallottak a lányról, csak azt tudták, hogy apjának valami öreg nőrokonánál nevelkedik Grácban. Onnan küldözött névnapokra vagy sátoros ünnepekkor egy-egy szűkszávú lapot. S most egyszerre itt ez a sürgöny...

Egész éjjel alig aludtak valamit. Egyik se szólt róla, de mindketten visszafiatalodtak ezen az éjszakán vagy harminc esztendő.

Megint a két snájdig gavallér lett belőlük, akik hűséges testőrei voltak szép kuzinjuknak, a megyeszerte ünnepeit Fráter Mariannának. S oszlopos tagjai maradtak némileg megcsappant udvarának még a tíz átbálozott farsang után is. A szép szőke Marianne kissé elhuzta a lányságát s nevetve rostált mindig a kéri között. Ezen az

utolsó farsangon mintha kicsit elgondolkodóbb lett volna s több melegséggel fordult rendületlen tisztelői felé. Két unokafivérét különösképpen kitüntette s Ábris is, Gerzson is, nem minden ok nélkül foglalták el helyüket a reményteljes udvarlók sorában. Farsang felé már el se mozdultak az oldala mellől s Marianne remekül értette a kegyosztás módját úgy, hogy jusson is, maradjon is. Talán kacérságból, talán jóságból tette — ki tudja? — mindig egyformán juttatott a két testvérnek és soha sem tett velük kivételt. Nem is volt köztük emiatt semmi zavar. Csak egyszer. Akkor is csak egy pillanatra.

Az utolsó megyebálon történt. A cigány akkor már Fráter Mariannának húzta a vacsoránál. Farkas Ábris tartotta bennük a lelket. Öntötte a bandába a pezsgőt, mint a feneketlen kútból, Gerzson meg csendesen odasimitott időnként egy zöldhasú bankót a bőgő oldalára.

Marianne érett lányságának minden bűbája kivirágzott ezen az estén. Szébb volt és ragyogóbb, mint valaha. Így érezte ezt a két farkaskölyök is s amikor rázendítették a szupécársdást, egyszerre verték össze a bokájukat Marianne előtt mind a ketten. A lány egy pillanatra tétovázott. Aztán valahogy beleakadt a tekintetében az Ábris lángoló szemepárja s egy gondolatnyi ideig úgy látszott, mintha őt választaná. De Gerzson ebben a pillanatban hirtelen elébük ugrott. A két testvérszem egy percre összevillant, Olyan tüzes izzással, hogy szinte hallható volt forró lihegésük s ökölboszorult kezük ropogása, amint egymás szemébe kapaszkodva összemérték az erejüket. Egy pillanatra úgy látszott, hogy mindjárt egymásnak ugranak. De csak egy pillanatra. Mert a következő percben az asztal másik oldaláról hirtelen átvette magát a szemben ülő tisztecske. Inci-finci kincstári szalónhuszar, szegről-végről rokonuk is, akit 60

Kinában felavatták az első eleven torpedó, Wang pilóta síremlékét

Az elmúlt napokban leplezték le Kína nemzeti hősné, Tieng-Wang pilótának, a tiencsini hidroplán-iskola fiatal altisztjének Hong-Kong Nemzeti Parkjában felállított emlékművét, melyet a hatalmas kínai birodalom kegyelethézt emelt a haza hősi fiának emlékezetére. A gyászünnepségen résztvett dr. Sun Yat-Sen, a kínai nemzeti köztársaság megalapítója is, aki megható beszéd kíséretében emlékezett meg a köztársaság nagy halottjáról a síremlék felavatásánál egybegyűlt sokezernyi közönség előtt.

A 17 ÉVES HALÁLÖNKÉNTES.

Az ezüstsínű, pontosan három méter hosszú, szivaralakú halálövedék még ott fekszik a Cap Yangcend horgonyzó, Fu-Csu nevű csatahajó fedélzetén. A lövedék előrése kétszáz kiló ekrazittal van megtölve. Középen egy kényelmesnek nem mondható fekvő figyelőhely, felette a periszkóp kémlelőcsöve, alatta pedig a kormány szerkezet van elhelyezve. A torpedó hátsó részében még a hidraulikus levegővel hajtott

motor és a levegőpalackok egészítik ki a berendezést.

A messzeségben négy-öt ágyúlövés dördül el, amikor a Fu-Csu oldalához egy karesű motorcsónak simul. A motoroson félárba eresztett fehér gyászlobogó lengedez, közepében a köztársasági címer. Néhány pillanattal később egy fiatal, egyenruhás, szemüveges katona kúszik fel a hajó fedélzetére és tisztelőleg a csatahajón összegyűlt magasrangú tisztek előtt:

— Tieng-Wang, a tiencsini 6-ik hadosztály repülőosztályának pilótája, jelenleg a tiencsini hidroplán-iskola altisztje, önkéntes szolgálat-tételre jelentkezik!

A tisztek alig tudják elpaldostolni megindulásukat a halálba induló ember előtt, aki feszés ügyzállásban, de szemében egy el nem tilkolható könnyecseppel várja feljebbvalóinak parancsát.

WANG PILÓTA A HALÁLBA INDUL.

Kemény parancsszavak pattognak a hadihajó fedélzetén. Az emelődarú csikorogva fordul be a fedélzetre. A két vastag acélsodronyt bekapcsolják a torpedó szemcsavarába. A halálrasánt ember mozdulatlanul, fejét lehajtván áll a Wang-nemzetség őseinek táblája előtt és halkán imádkozik. A hajó tisztjei és legénysége félkörbe gyűlve, lekuporodva tesznek eleget a szertartás kötelezettségének. Füstölök nehéz illata terjed a levegőben. Messziről ágyúdörgés zaját hozza a szél.

A Fu-Csu elindul. Lomhán, nehézkesen úszik Wang-Pu felé. Kéményéből vastagon száll fel a füst a magasba. Néhány dzsunka síklik el mellette. A csónakban ülők kalapenggetve üdvözlik az elhaladó hajót. Wang-Pu előtt megáll, hogy a torpedót utolsó útjára bocsássa. A daru lassan vízre eresztí az acélhüvelyt, amelyben már Wang pilóta elhelyezkedett. Hasonfekve, kezével mereven a kormánykereket fogva, szeméit a periszkóp kémlelőcsövére tapasztva várja a jeladást a hajóról. Néhány má-

sodperc múlik el, aztán a személyzet tisztelgése közben a két zászló lacsapódik. Az acélszörny elindul. Mélyen fúródik bele a folyam tajtékzó vizébe és eltűnik.

AZ ÉLŐ TORPEDÓ HALÁLT OSZT ÉS ELPUSZTUL.

Légbuborékok jelzik a húsz-huszonöt mérföldes sebességgel haladó torpedó útját. Periszkópja arasznyira áll ki Wangpu hőmpölygő vizéből. Rövid idő múlva feltűnik a láthatáron az első ellenséges torpedóromboló. A japán hajó lassan halad felfelé a folyam rohanó árájában. A páncéllemezzel bevont parancsnoki hid őrsége nem veszi észre az alig ötven méter távolságban futó torpedó periszkópját! A wang-pui kanyarnál, több hajótól kísérvé, közeledik az Idzumo zászlóshajó. Wang szíve nagyot dobban. Lélegzése meggyorsul. Nehéz verejtékcseppek csurognak le halavány arcán. Torpedóját egyenesen a zászlóshajónak irányítja. A távolság rohamosan csökken. Mindössze száz-százötven méter választja el a hajótól. És ekkor történik valami! Az Idzumót kísérő torpedórombolókról észreveszik Wang periszkópját! A zászlóshajó hirtelen megáll, a kísérőhajók pedig heves tüzelésbe kezdenek. Az élő torpedó nem tud lebukni, mert különben nem látta a beleszájzott halálönkéntes! Csak jobbra-balra tud kitérni a golyózápor elől. A hajtóerővel azonban takarékoskodnia kell, mivel a torpedó akciósugara nem több 6000—8000 méternél! A zászlóshajó most megfordul és teljes gőzzel menekül a folyón lefelé. Wang nem üldözi tovább a menekülő hajót, hanem irányt változtat és teljes sebességgel belerohan a hozzá legközelebb álló torpedóhajóba. Hatalmas detonáció reszketeti meg a levegőt! A Hirosa nevű torpedónaszád derékban törik ketté és azonnal elsüllyed Wangpu iszapárjában.

A menekülő zászlóshajóról megdöbbenve nézik a Hirosa pusztulását. Nem is gondolnak arra, hogy saját fegyverük fordult ellenük! Az eleven torpedó japán találmány!

Ez volt az első eset a világ hadtörténelmében, hogy egyetlen katona indult támadásra egy tízezer tonnás hadihajó ellen!

Tieng-Wang pilóta elpusztult, atomokra szakadt torpedójával együtt. Széttépett teste valahol ott nyugszik Wangpu iszapos fenekén. Emlékét örökké őrizni fogja a tiszteletreméltó Wang-nemzetség és minden kínai, akinek szívében lángolva ég a haza iránti kötelesség és a hazaszeretet...

Horganyzott drótfonatok kerítéseknek,

Vaskapuk, vasajtók, díszkerítések, sodronyszövetek minden célra. Malmoknak foszforbronz-sodrony szövetek a drága svájci selymek helyett. — Sodrony ágybetétek a legolcsóbban beszerezhetők

BOZSAK MIHÁLY sodronyarugyárában
Oradea, Str. D. Cantemir No. 57.
Arjegyzzék ingyen.

hívtak vendégnek a megyebálra. Átugrott és — se szó, se beszéd — derékonkaptá Mariannet, ki mintha akkor ébredezett volna valami nehéz álomból s tán észre se vette, hogy máris a cigány elé perdültek.

— Ezzel legalább meg van odva a gordiusi csomó! — kiáltotta vigan a táncosa s reggelig el sem engedte többé.

Provokálásról, vagy más elégtételről szó sem lehetett másnap, miután Marianne kijelentette, hogy nem szeretné, ha éppen legkedvesebb unokafivére kaszabolná le — a völgyégyét.

De azért nemsokára kiverekedhették magukat a farkaskölykök kedvük szerint. Mintha csak emiatt vetett volna lángot a világháború elvetett csóvája.

Ki is vették belőle a részüket alaposan. Megjárták az összes harctereket, de még így is ép bőrrel menekültek mind a ketten. Ep csak Ábris szerzett egy kis reumat a balkarjába s Gerzsonnak merevedett meg kicsit a nyaka valami eltévedt muszkagolyótól, hogy csak még annál büszkébben hordozza azután.

Hanem szegény vetélytársuknak hamar nyoma veszett. Mindjárt az első ütközetek alatt fogásba került. Sokáig hirt sem hallottak felőle. Később kiderült, hogy él. S mikor, hosszú évek után, egy cseretranszporttal végre utban volt hazafelé, tifuszt szerzett s bele is halt, mielőtt még elérte volna a határt.

Igy jutott özvegyesre a szép Marianne, de akkor már nagyon messzire vetette a sors Farkasfalva határától. Mire a nagy világfelfordulás után mindenki megkapaszkodott valahol, alig tudták egymást meglelni az emberek.

Nagyon magára maradt Marianne is a messze idegenben. Nem is bírta sokáig. Hamarosan búcsút mondott ennek a feldúlt világnak. De mintha a lelke megérezte volna, hogy valahol

nagyon nagy úrt fog hagyni maga után, mielőtt elindult, egy rövid levélben elbúcsúzott az ő hűséges farkaskölykeitől s elküldte nekik életnagyságu képet.

Ábris és Gerzson együtt akasztották a címeres kandalló fölé.

S ettől kezdve — ha lehet — még mélyebbre ásták magukat egyedülvalóságuk csendjébe. Marianne pedig azóta, messzenézó szemében valami titkos kis mosolygással, időtlenül néz le rájuk az ebédlő faláról...

...Most halkan nyílik a szoba ajtaja s a kert felől belép Gerzson. Ma félórával korábban kint volt már s kétszeresre nyújtotta reggeli sétáját. Át is nedvesedett kissé a cipője, mert kőd üli már ilyenkor a réteket reggel felé s az abauji hegyekről csipős szél lopózik az ember gallérja mögé. Gondos figyelemmel, bosszasan törli a lábát. Aztán — fejét kissé ferdére hajtva — talán még egyenesebben, mint máskor, kimért léptekkel a kandalló elé megy. Kicsit nézi a képet s lassan odatüzi a kezében hozott néhány szál dércsipe virágot. Csak az Ábris mennydörgős hangjára rezzen össze:

— Jó reggelt, öcskös! — recscent rá, mert bár csak két év köztük a különbség, az egyik hatvan, a másik hatvankettő, azért nagyon tartják a korkülönbség mértékeit.

— Na, mi az, legujabban már a tyukokkal szokott kelni?

— Nem tudtam aludni, Ábriskám, — mentgetőzik Gerzson szeliden — meg aztán... Legyen már esze, csak nem megy ki sapka nélkül — vágja el ijedten, mikor látja, hogy Ábris hajadonfótt lép ki az ajtón.

— Ejnye, de kényes lett! A Doberdón tán ernyőt tartottak a feje fölé, ha szemezgett — dohog Ábris s már jön is vízszel a kezében hatalmas fenyőággal.

A rózsák már elpusztultak... — mondja csendesesen Gerzson.

— Nem baj, szép azért ez is — felel Ábris egy pillantással a kép felé, aztán térdén kettétöri az ágat és ráveti a tüzre.

Az illatos füst — mint áldozati tömjén — gomolyogva száll fölfelé...

Pár percig csendesesen nézik. Aztán Gerzson törli meg a csendet:

— Vajjon melyik vonat elé fogassunk — aggodalmaskodik — mert, hogy csak úgy sürgönyözte: dél felé... Jön ám akkor háromfelől is vonat.

— Hajnal óta várja a hintó minden érkezésnél... Akkor jöhet, amikor jól esik.

— Ugy, ugy — motyogja Gerzson is. — Akkor jöhet, amikor jól esik. — Aztán megint csend lesz.

Elgondolkozva járnak fel és alá. Vilma behozza a reggelit, aztán megint eltakarítja: nem sok szó esik közbe.

— Az ebédrel várunk — rendelkezik Ábris.

— Várunk, Ábris ur, várunk — helyesel Vilma.

Az órák beszédesen ketyegnek a falon. Múltak a percek, az élet. A kandallóban sziszegve pattog a tűz. Néha-néha rávetnek egy nasábot. Ábris odalép a komódhoz gondosan megforgatja a kirakott almákat. Gerzson is mellé áll. Egyet-egyet kivesz közülük, megszagolja, aztán óvatosan visszateszi.

Lassan mulik az idő.

A szobában sűrűsödik a pipafüst. Járnak... járnak...

Kint hirtelen kutyaugatás hallik s idegen léptek verődnek a kövön. A két farkaskölyök megáll a kandalló előtt. Egymásra néznek.

Szorongó örömmel és riadalommal várják a Fráter Marianne lányát...

HIREK

MAGYAR LAPOK

Keresztény magyar politika: napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETESI ÁRAK. Helyföldön: egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hóra 70 lej.
Magyarországon: egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Cluj-i szerkesztő: **Sulyok István**

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Nyugati légáramlás, jobbra derült idő, nyugaton csak gyenge, keleten még mérsékelt éjjeli fagy, a nappali felmelegedés állg változik.

ELMOZDITJÁK ÁLLÁSUKBÓL AZOKAT A KÖZJEGYZŐKET, AKIK NEM BIRJÁK HIBÁTLANUL AZ ÁLLAM NYELVÉT. Bucuresti. Saját tud. A Hivatalos Lap legutóbbi száma közli, hogy az igazságügyminiszter elmozdítja állásukból mindazokat a közjegyzőket, akik nem bírják hibátlanul írásban és szóban a román nyelvet.

Fizetésvesztéssel büntetheti a jegyzőket a megyei prefektus. Bucuresti. Saját tudósítónktól. A helyügyminiszter felhatalmazta a vármegyei prefektusokat, hogy a következő büntetéseket alkalmazhatják a falusi jegyzőkkel szemben: szövegi vagy írásbeli megdorgálás, 15 napig terjedő fizetésvesztés, valamint a köztisztviselői szabályzat 51-ik szakaszának 1. és 2. pontjában foglalt büntetéseket. Az ezekben nagyobb büntetések kirovását a miniszter magának tartja fenn.

Husvét

Olaszországban

a C. I. T. különvonatával

Április 20 — május 2

Venezia,
Firenza,
Róma,
Naroli

Lei 8.500

Jelentkezési hely: Oradea „EUROPA”
Banca Dacia, Bulv. Regele Ferdinand 9.

A timisoarai osztrák konzul hivatalos közleménye az ausztriai népszavazásról. Timisoara. Saját tud. Az osztrák konzulátus a hatásköre alá tartozó osztrák alattvalóknak a következő hivatalos közleményt adta ki: A szövetségi elnök ur lemondott és hatáskörét a szövetségi kancellár urnak adta át. A szövetségi kormány március 13-án szövetségi alkotmánytörvényt tett közzé, amely szerint Ausztria a német birodalom egyik országa. Április 10-én, vasárnap szabad és titkos népszavazás lesz, amelyen minden húsz éven feletti ausztriai német férfi és nő a német birodalommal való újraegyesülésre vonatkozólag leadja szavazatát. A törvény azonnali hatállyal életbe lépett. A további intézkedéseket idejében közöljük. Dr. Gábrriel József, konzul.

NEUMANN BÉCSI PROFESSZOR VALUTACSEMPÉSZÉSE. Budapestről jelentik: Az *Uj Nemzedék* megbízható adatok alapján közli, hogy Neumann bécsi professzort azért tartóztatták le, mert valutát akart kiesempészni. A lap szerint Starhemberg herceg is letartóztatásban van.

Színészek és artisták eskütétele. Timisoara. Saját tud. A helyben tartózkodó színészek és artisták hétfőn délután megjelentek a prefektúrán és letették az esküt az új alkotmányra. A cluj-i román opera tagjai, akik néhány nappal ezelőtt Timisoarán felléptek már akkor letették az esküt, ugyancsak a helybeli megyeházán.

Uj vezetőség a muresmegyei Mezőgazdasági Kamara élén. Targu-Mures. Saját tud. A muresmegyei Mezőgazdasági Kamara új vezetőségének kinevezése a hétfői napon megtörtént. Elnök lett Popescu Joan Reghin, tagok: Bran Eugen Sammartin, Wermescher Ernő voivodeni, Toganei Stefan Grebenis, Tataru Aurél, Tăbau Petru Căpuș. Az új vezetőséget kedden már hivatalba is iktatták.

VASÁRNAPI NAPON CSAK ÉLELMISZERVÁSÁRT ENGEDÉLYEZNEK. Bucuresti. Saját tud. Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium rendelkezése értelmében vasárnapokon ezentúl élelmiszervásáron kívül más vásárt nem lehet tartani.

Négyszázharmincöt éves a tg.-muresi mészáros céh. Targu-Mures. Saját tud. Diszkozgyűlés keretében ünnepelte a Mészáros Ipartársulat, illetve Céh 435 éves fennállásának évfordulóját. Bánya János elnök rámutatott arra, hogy hosszú idők küzdelmei után is fennáll a társulat és betölti hivatását. A mészáros céh még 1403-ban alakult meg, de csak 1539-ben kezdhetett meg működését, mert csak ekkor kapta meg a királyi menlevelet. A tg.-muresi céh sokáig együttműködött a sibuij céhvel. Működése a húsárak szabályozására és a kontárok elleni küzdelemre terjedt ki, de ápolta a kari összejáratást is, amit az is bizonyít, hogy minden időben igen erős volt a mészárosok testülete. Két-száz esztendővel ezelőtt a céh jegyzőkönyvei szerint a „széphus” fontja 3 pénz, míg a „alábbvalóké” 2 pénz volt. A mészáros céh hosszú harcot folytatott a szücsökkel, a báránvágás jogának privilegiuma miatt. Végül a küzdelem a mészáros céh javára dőlvén el, jlevényei: a tagló és két keresztbe tett bárd mellé, oda iktatták „a menő báránvlabát” is, jeléül a győzelemnek. A diszkozgyűlést 300 területes vácsora követte, melyen a város minden testületi kiküldöttje megjelent.

KIBŐVITIK A BANATI VASUTI FORGALMAT. Timisoara. Saját tud. A vasutigazgatóság most készíti el a május 15-én életbelépő új menetrendet. A banati vasuti forgalmat tetemesen kibővítik, úgyhogy a helyi forgalomban igen felszaporítják a vonatok számát. A vasutigazgatóság most azon igyekszik, hogy mindezen vonatoknak minél jobb csatlakozást biztosítson egymás közt és főleg a gyorsvonatokhoz.

Lelkigyakorlatos konferenciák Aradon. A husvéti feltámadást és az eucharisztikus kongresszust előkészítő szent beszédekét hölgyek és felnőtt leányok részére dr. Napholz Pál S. J. az „Apostol” c. lap felelős szerkesztője és kiadója tartja március 21—27 napjain, a minorita kulturházban. Akit érdekelnek a lelki élet problémái aki vágyódik kegyelmi életet élni, az jöjjön el és hívja ismerőseit is. A szentbeszédnek reggel 7 és este 7.15 órakor kezdődnek pontosan, amikor is az ajtókat bezárik. Befejezésül március 27-én (vasárnap) reggel 8 órakor közös szentáldozás és közös reggeli a Kongregációs Otthonban.

* Erőteljes, kövér egyéneknek, köszvényeseknek az aranyérben szenvedőknek reggelenként égyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz gyakran felbecsülhetetlen szolgálatot tesz. Kérdezze meg orvosát.

Bolti tűz a déli záróra alatt. Timisoara. Saját tudósítónktól. Kedden, a déli zárás idején kigyulladt Ungár Lidia „Tripolit” nevű belvárosi üzlete. Könyv- és nyomdai kellékek raktarából, valamint a volt Légrádi-féle kölcsönkönyvtárból állott az üzlet. Mire a tűzoltóság kivonult, a hatalmas könyvtálmányok már lángban álltak és a könyvek részben elégett. Légett az iroda és üzlet közötti deszkafal is. A kár összegét még nem állapították meg.

* Ingyenes felvétel zárdába. Assisi Szent Ferenc Leányai betegápoló nővérek rendjének egy kegyee jötevője újból lehetővé tette azt, hogy komoly hivatással bíró 8 (nyolc) olyan hajadont, akik a középiskolának legalább 2—4 osztályát jeles eredménnyel elvégezték, hozomány és kelenye nélkül felvehetnek rendi jelöltnek. Életkor 16—30 év. Személyesen vagy kérvény útján (ez utóbbi esetben fénykép, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítvány, valamint keresztlevél és az állampolgársági bizonyítvány csatolandó) a rend tartományi főnökénél jelentkezhetnek: Radna, Str. Alexandru 23.

Temetés. Bostyán József 83 éves korában meghalt. Temetése csütörtökön délután fél 6 órakor lesz a Haller-kápolnából. (Erdélyi „Concordia”).

Dobai Anna 77 éves korában meghalt. Temetése március 16-án volt Nojorid községben. — Fodor Istvánné 36 éves korában meghalt. Temetése március 18-án délután fél 6 órakor lesz a Rulikovszky-temető kápolnájából. (Caritas.)

Feljegyzések

Az ausztriai eseményekkel kapcsolatban sok érdekes dolog kerül felszínre. Például az is, hogy Magyarországot a politikai menekültek, különösen a zsidók, az ilyen menekülők Eldorádójának tartják.

A Stefani ügynökség jelentése szerint 30 ezer bécsi lakos, többségben zsidó, magyar állampolgárságot foglalomdott.

Egy kicsit megütközhetne valaki ezen, hiszen Darányi magyar miniszterelnök és Hóman közoktatásügyi miniszter legutóbb világosan kifejezték aggodalmukat a magyarországi zsidók nyomasztó túlsúlya miatt. Lehetetlen, hogy ne léptessenek életbe korlátozó rendszabályokat az emberiség, az igazság és a jogegyenlőség nevében.

Csak egy kis illusztrációt izelítől. A „Köztelek” c. gazdasági folyóirat közli azoknak a kereskedőknek neveit, akik a fiumei állatkiállításra szállítási engedélyt kaptak. Ime a tanulságos névsor: Arnstein Testvérek, Alt Sándor, Alpern Imre és József, Beck Manó, Bobek Pál, Dukász és Fiai, Deutsch Armin, Fleischer Pál fiai, Goldschmied Jenő, Goldschmied József, Gróf Sámuel és Fiai, Gutmann Ignácné, Hangya Szövetkezet igazgatói, Hucker Herman, Klein Béla, Kohlmann Fülöp, Kundler Dezső, Körtvélyesi Sándor, Weisz Ignác, Löwy József, Politzer Béla, Récei Samu és Fiai, Szlovák Mór Fia, Weisz Testvérek, Weisz Lajos és Ferenc, Spitzer Dezső. A kommentálás fölösleges. Itt valami nincsen rendben. Csak azt nem értjük, hogy mi indította a 30 ezer bécsi lakost, akik többségben zsidók, hogy magyar állampolgárságot foglalomdjanak? Miért nem foglalomdognak — például — szovjetországi, palesztinai, amerikai, vagy angol állampolgárságot? Magyarországon mégis nagyon közel maradnának a számukra kellemetlen szomszédhoz. P. I.

Az aiudi római katolikus egyház színvonalas templomi ünnepéllével zárta be az ötnapos lelki gyakorlatokat, amelyeket P. Kiss József hitzőnok tartott. A vasárnapi szentmise nagy papi segédlet mellett folyt le s ez alkalommal az egyháztanács és hívek egész tömege járult a szentáldozáshoz. Nagyban emelték az áhítatosságot a templomi egyeskar énekei. A délutáni ünnepes Halmos László: „Minden földek Istene” című énekét adta elő a dalárda. Bozoki: „Üdvözlégy Mária”, énekelte Ménéssy Miklós, akit Riszner Ödönné kísért harmoniumon. A szentbeszédet dr. Kászonyi A. prelátus mondta. Utána a dalárda a „Keresztfán látunk” című éneket adta elő. Az Ave Mária-t Ménéssy Erzsébet énekelte, Riszner Ödönné harmoniumon és Mész Gy. hegedűkísérete mellett. Bárdos: Szálljon a dal, Gelhárdi: Gloria szálljon című 4 szólamu kánonfő a 120 tagu alkalmi énekkar adta elő. Az énekek és dalok precíz előadása Bock Károly kántortartóny érdeme.

Zürichi zárlat. Párizs 13.30, London 21.63 fél, Newyork 434 fél, Brüsszel 73.14, Milánó 22.87 fél, Amsterdám 240.85, Berlin 174.50, Bécs —, Prága 15.24, Varsó 82, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Unitárius istentisztelet Oradeán. Folyó hó 20-án, vasárnap délelőtt 10 órakor unitárius istentiszteletet tart a Strada Vlahuta 35. szám alatti imaházban Komjatszégi Géza bihoriai lelkész.

Dr. Petrő József:

A gyermekek korai szentáldozása

E könyvben a szerző összefoglalta a legkiválóbb teológusok, lelkipásztorok véleményét annak bizonyítására, hogy ebben a sokat vitatott kérdésben ma már nincs helye a kétségnek, hanem követni kell az isteni Mesternek parancsát: „Engedjétek hozzám a kisdedeket!”

Ára 105 lej és portó.

Kapható: könyvosztályunknál

SPORT

Mit nyert Németország az osztrák sport beolvasztásával?

Megszüntek Ausztria sportszövetségei és már le is mondták az osztrák-francia labdarugó mérkőzést

Az a politikai változás, amely most napokig izgalomban tartotta az egész világot és amelynek nyomán Ausztria a német birodalom egyik államává vált, az osztrák sportra sem marad következmények nélkül. Az osztrák sportélet — mint önálló sportműködés — máris megszűnt és az osztrák sportolók ezentúl mint német versenyzők jelennek meg a nemzetközi küzdőtereken. Németország sportéletének mindenestre óriási nyereség a fejlett osztrák sport kitűnőségeinek átigazolása, amely a nemzetközi szövetségekben valószínűleg már a közeljövőben megtörténik.

A legelső kérdés, amely felmerült: a labdarugó világbajnokságon még külön csapattal indul-e Ausztria és Németország? Erre a kérdésre már meg is adták a választ: hétfőn rendelt jelent meg, amely szerint az osztrák sportszövetségek beolvadtak a német birodalmi sportszervezetbe. Eszerint már a labdarugó világbajnokságon is a legjobb osztrák játékosok a német

válogatott színeiben játszanak. Ezzel olyan hatalmas mértékben megerősödik a német válogatott, hogy aligha lesz csapat, amely megveri Európában. A legelső lépés már megtörtént: lemondták a két hét múlva kitűzött Franciaország—Ausztria mérkőzést. Érdekes kérdés most, hogy vasárnap Nürnbergben a magyarok ellen szerepeltetik-e már az osztrák játékosokat? Számos világhírű játékosal gazdagodott a német labdarugás!

Téli sportokban is nagyon megerősödik a német sport. A gyorskorcsolyázó volt világrekorder Stiepl és Wazulek egyszeriben az első vonalba állítják a német gyorskorcsolyasportot. A műkorcsolyázásban a világbajnok Kasper, a harmadik helyezett Alward, a számos kitűnő korcsolyázó hölgyön kívül, a németek most magukénak mondhatják a világ legjobb három párosát is, mert hiszen a Herber—Baier és a harmadik Koch—Noack páron kívül, most a számtalanszor második osztrák Pausin testvérpár is — német. Nem is beszélve arról, hogy a világ legjobb lesikló sízői osztrákok, akik a németekkel együtt most verhetetlenek.

Kézilabdában az osztrákok a németek mellett a világ legjobb játékosai, így ez a sportág is nyert velük. Néhány egészen kiváló osztrák atléta és olimpiai bajnokságot is nyert evezős egészíti ki a német sport nyereség-listáját.

Középiskolásoknak tilos labdarugó mérkőzésen játszani

Bucurestiből jelentik: A közoktatásügyi minisztérium legújabb rendelete nagy riadalmat keltett az egyesületek között. A közoktatásügyi minisztérium nemcsak a mérkőzések látogatásától tiltja el a középiskolás diákokat, de megtiltja, hogy bairnoki vagy más mérkőzésen játszanak.

Ez a rendelkezés a legközelebből érinti a legtöbb nemzeti bajnokságban játszó egyesületet, mert sorakban számos nagytehetségű fiatal játékos középiskolás van. A multhan is adtak ki hasonló rendelkezést, amely alól azután kivételt engedélyeztek. A mostani rendelkezés azonban egészen szigorú hangú és súlyos megtorlásokat helyez kilátásba.

A labdarugó szövetség most lépéseket készül tenni a közoktatásügyi minisztériumnál. Hír szerint egyik indok az lesz, hogy most, a csapatok románosításának folyamatát megzavarná, ha a fiatal román játékosokat eltiltanák a játéktól.

A Nemzeti Bajnokság állása

I. csoport:				
1. AMTE	12	9	1	2 35:11 19
2. Victoria	12	7	3	2 32:13 17
3. Rapid	12	7	1	3 25:19 15
4. Unirea Tric.	12	5	4	3 28:27 14
5. CAO	12	5	3	4 24:21 13
6. Kinizsi	12	6	—	6 43:28 12
7. Phönix	12	5	1	6 16:22 11
8. Olimpia	12	3	2	7 14:28 8
9. Jiuj	11	3	—	8 17:38 6
10. D. Unirea	12	2	1	9 10:38 5
II. csoport:				
1. Venus	12	9	2	1 45:14 20
2. Ripensia	11	9	—	2 41:17 18
3. Gloria	12	5	4	3 27:20 14
4. Sportul St.	12	5	2	5 23:25 12
5. Universitatea	12	5	2	5 26:34 12
6. Juventus	11	4	2	5 17:22 10
7. ACFR	11	3	3	5 19:23 9
8. Crișana	11	3	1	7 16:24 7
9. Vulturii	11	3	—	8 14:28 6
10. Dragos Voda	11	3	—	8 17:38 6

Üsszeállították a némelek ellen kiálló magyar válogatottat

Budapestről jelentik: Dietz dr szövetségi kapitány nyilvánosságra hozta a vasárnapi nürnbergi német—magyar mérkőzésre összeállított válogatottját, amely számos ponton különbözik a várakozásnak megfelelő csapattól. A magyar válogatott:

Háda (Ferencváros) — Korányi (Ferencváros), Biró (Hungária) — Pázmándy (Elektromos), Balogh (Nemzeti), Balogh (Ujpest) — Pusztay (Ujpest), Zsengeller (Ujpest), Kisalagi (Nemzeti), Toldi (Ferencváros), Horváth (Nemzeti).

A csapatban sok az ujonc. A kapitány végre erőlyesen szakított azzal az előítélettel, hogy csak a három nagycsapat kipróbált játékosait szerepelteti. Bár nagy bizalom nem kíséri a csapatot Nürnbergbe, valószínű, hogy a fiatalok kivágják a rezet.

Egyorás kihallgatáson fogadta a belügyminiszter a Ripensia vezetőit. Timișoara. Saját tud. A Ripensianak a Venus feletti aratott bucuresti győzelme sportkörökben nagy feltűnést keltett. Calinescu Armand belügyminiszter kevéssel a mérkőzés után magához kérte a timișoarai csapat vezetőit, Lazar Cornel dr elnököt és Bürger Rudolf csapatkapitányt és általuk üdvözölte a Ripensiat. Egyorás kihallgatáson a miniszter melegen érdeklődött a labdarugósport állása és törekvései iránt és kijelentette, hogy a kiváló csapatot sporttörkévéseiben minden tekintetben támogatni fogja.

Cluj kerületi vívóbajnokságait március 26. és 27. napjain rendezik meg Clujon. Ugyanekkor tartják meg a hölgytör bajnokságot is. Tekintettel arra, hogy Clujon már évek óta nem volt ilyen verseny, érthető az az érdeklődés, amely megelőzi. 1936-ban Oradeán, 1937-ben Timișoarán rendezték a kerületi bajnokságot. Ebben az évben Satumare lett volna soron, azonban a vívósport ottani visszaesésére való tekintettel, nem vállalta az SZE a megbízatást. Most a cluji verseny gyűjti majd egybe az ardeali vívókerület legjobbibait.

SZÍNHÁZ

Egyetlen éjszakára

Halasz Imre és Losonczy Dezső legújabb operettje, minden tekintetben elsőrangú darab. A lehangosabb pesti siker, már tuljutott a 100-ik előadásra. A két kitűnő szerző, akik annyi nagy-sikerű alkotással tették nevüket híressé, ezzel az operettjükkel onmagukat mutták felül. Alig volt rá példa, hogy a színészek és a színház olyan ambícióval készítsen elő darabot. Ami szemnek és fülinek tetszetős, az mind megvalósítható ebben az operettben. Pazar új kiállítás, teljesen új díszleteit, rengeteg új kosztümmelel kerül bemutatásra nap-nap után az Egyetlen éjszakára, amelyet Gróf László rendez és zsenialitásának minden gazdagságával teszi színessé az Egyetlen éjszaka előadásait. A főszerepeket az operett együttes legkiválóbbjai játsszák, míg a zenekart Schreiber Alajos vezényli. Az Egyetlen éjszakára operett csütörtökön, pénteken este, szombaton 5 és este 9 órakor és vasárnap délután 6 órakor van műsoron mindenkor rendez helyárrakkal.

— **Urillány szobát keres.** Vasárnap délután 3 órakor olcsó helyárrakkal kerül színre.

— **Sárgapitykés közlegény,** a múlt ciklusok legnagyobb sikere, teljesen a bemutató előadás szerint vasárnap este 9 órakor van műsoron rendez helyárrakkal.

— **3:1 a szerelem javára.** A színház legnagyobb revüje, Ábrahám Pál 12 képből álló káprázatos kiállítás, világsikert aratott nagy vidám operettje, Szilágyi László, Kellér Dezső és Harmath Imre szövegére, 22 új tancatrakcióval, teljesen új díszletekkel, 140 új kosztümmelel. Rendező Gróf László. Tánccok: Tebán, Topán Lulu, Lukász Bella és a legnagyobbított táncos. Színrekerül hétfőtől minden este. Váltszon idejében jegyet erre a nagy revüre, ahol a szívek mérkőzése két féldíon keresztül kerül színre 12 képből.

Heti műsor:

Csütörtök este 9 órakor: **Egyetlen éjszakára.** Péntek este 9 órakor: **Egyetlen éjszakára.** Szombat délután 5 órakor: **Egyetlen éjszakára** (Rendez helyárrakkal. — Este 9 órakor: **Egyetlen éjszakára.**

Vasárnap délután 3 órakor: **Urillány szobát keres.** (Olcsó helyárrakkal) — Délután 6 órakor: **Egyetlen éjszakára.** — Este 9 órakor: **Sárgapitykés közlegény.**

Hétfőtől minden este: **3:1 a szerelem javára.**

Az itt felsorolt könyveket kiváló orvosok és szakorvosok írták, akik az Ön panaszain segíteni akarnak!

A rákbetegségről. Dr Verebély Tibor egyetemi tanár	ára 30 Lei
A diétás konyha technikája. Dr Soós Aladár egyetemi tanár	" 240 "
Hogyan éljen a szívbeteg ember? Dr Bodon Károly egyetemi tanár	" 95 "
Myerskoszt. A nyers diéta mint természetes gyógytényező. Dr Bucsányi Gyula eu. tanácsos, főorvos	" 110 "
Az érlelmeszesedés gyógyítása és kezelése. Dr Bucsányi Gyula főorvos	" 55 "
Alkoholizmus. — Alkoholkérés. Dr Donáth Gyula egyet. tanár	" 40 "
A reumás bajok házi kezelése. Dr Engländer Arpad szakorvos	" 90 "
A fiatal anya. Dr Földes Lajos főorvos	" 95 "
A női betegségekről. Megelőzés. — Gyógyítás. Dr Földes Lajos főorvos	" 125 "
Pajzsmirre. Gazdagon illusztrálva. Dr Gáspár János	145 "
A pszichoanalízis, mint módszer. Dr Hermann Imre	" 75 "
A cukorbeteg kórtípusa. Dr Horvai Lajos főorvos	" 95 "
Anyagcserebetegségek. (Reuma, köszvény, vesebaj, cukorbetegség.) Dr Horvai Lajos főorvos	" 90 "
Hogyan kerülhetjük el a korai öregedést? Dr Káldor Miklós főorvos	" 110 "
Az ötvenéves ember. A kritikus kor betegségei. Dr Káldor Miklós főorvos	" 215 "
Hogyan éljen a gyomor- és bélbeteg ember? Dr Lukács Pál főorvos	" 110 "
Kell a sportolónak saját testéről tudnia? Dr Kellner Dániel	" 105 "
Az elhízás és a soványító gyógy-eljárások. Dr Lukács Pál főorvos	" 95 "
Hogyan éljen a vesebeteg ember? Dr Lukács Pál főorvos	" 95 "
A tuberkulózis megelőzése és gyógyítása. Dr Müller Vilmos főorvos	" 110 "
Tápszerek és kész ételek tápértéke, tápanyag, só- és vitamintartalma	" 45 "

Kaphatók: könyvosztályunknál

KÖZGAZDASÁG

A Banca Ardeleana betétállománya egy és egynegyed milliárd leire szaporodott

A készpénzkészletek és bármikor igénybe vehető bankári követelések összege negyedmilliárd lei

Az Erdélyi Bank f. év március 5-én megtartott mérlegmegállapító igazgatósági ülésén elhatározta, hogy az intézet 43-ik évi rendes közgyűlését f. év április 9-én fogja megtartani.

A bank mérlege — melyből alább szemelvényeket közlünk — az intézet újabb nagyarányú fejlődéséről tanuskodik. Összes aktívái meghaladják még az 1931. év előtti állagot is: az akkori 1478 millióval szemben most 1819 millió összegre rugnak.

A készpénzkészletek és bármikor igénybevehető bankári követelések összege 251 millió leire emelkedett a múlt évi 200 millió leivel szemben. Ez az összeg a bank összkötelezettségeinek 25 százalékát fedezi.

A bank betétállománya az elmúlt évben 206 millió leivel emelkedett, 1933. év óta pedig 640 millióról 1245 millióra szaporodott, tehát közel megduplázódott. A betétes közönség bizalma évről-évre fokozódik, tanubizonyágaképpen annak, hogy az intézet óvatos és céltudatos vezetését kelőképpen értékeli, nem felelkezően meg arról sem, hogy az adósságrendező törvény adta kedvezményekkel annak idején nem élt és a reá bizott betéteket 100 százalékban kamatokkal együtt biztosította ügyfelei részére.

A bank kedvező pénzügyi helyzete megengedte azt, hogy kihelyezési állományát rövid lejáratu, jól fedezett, ipari és kereskedelmi hitelek nyújtásával 247 millió leivel növelje; ilyen hiteleket 1933. év óta 582 millió lei összegben nyújtott nagyszámu ügyfeleinek.

Az intézet elmúlt évi nagyarányú betét- és hitelfolyósítási forgalmát élenként szemléltetik a következő adatok:

Betétforgalom 1937. évben

Allomány 1936. december 31-én Lei 1,039,959.717.—
Új betétek . . . Lei 7,063,675.415.—
Kivételek . . . Lei 6,858,472.542.—
Betétszaporulat . . . Lei 205,202.873.—
Allomány 1937. december 31-én Lei 1,245,162.590.—

Hitelfolyósítások 1937. évben:

Allomány 1936. december 31-én Lei 927,764.696.—
Új folyósítások Lei 4,893,084.475.—
Visszafizetések Lei 4,635,631.879.—
Szaporulat . . . Lei 257,452.596.—
Allomány 1937. december 31-én Lei 1,185,217.292.—

A bank konzervatív elveinek megfelelően, hiteleket sem belföldön, sem a külföldön nem vett igénybe.

Az intézet, hogy a hitelágazatban való terjeszkedését és aktivitását még jobban lehetővé tegye, elhatározta alaptőkéjének 120 millióról 200 millióra való felemelését, amelyből 30 millió emelést még a múlt évben sikeresen végrehajtott, miáltal részvénytőkéje 150 millió leire emelkedett.

Az üzletállományok rovekedésével párhuzamosan fokozódott a bank forgalma is. Az összeforgalom a múlt évi 35 és fél milliárd leivel szemben 50 és fél milliárd leire emelkedett. A bank fejlődésében a cluji központon kívül tevékeny részt vett különösen a bucaresti főtelep, kielégítő módon működtek azonban aradi brasoivi, oradeai, satumarei, sibiui, tg.-muresi és timișarai telepei is, körzetük gazdasági és pénzügyi helyzetének megfelelően.

A bank múlt évi bruttó nyeresége 97 és fél millió lei volt, melyből levonva a terheket, 19 millió nettó nyeresége maradt; ebből az aktívák óvatos értékelésének érdekében 4 milliót meghaladó leírásokat eszközölt, a megmaradt 15 millió összegből 5 százalék osztalék fizetését fogja javasolni a közgyűlésnek. Az 1937. év folyamán létesített tisztviselői nyugdíjpénztárnak 1 millió leit juttat és tartalékalapjait újabb 6 és fél millióval fogja szaporítani, melyeknek megtörténte után a 35 millió leit fogják meghaladni.

Az intézet által elért kitűnő eredményből kivette részét az oradeai fiók is, melynek vezetése Bernáth Béla fióktitkár vezetésében nyugszik.

Minden háztulajdonosnak be kell jelentenie a zsidó lakókat

Mi, Oradea város polgármestere zsidó lakosság névjegyzékének összeállítására céljából, az állampolgársági revízió végrehajtási utasításának 8-ik szakasza szerint (Monitorul Oficial 1938. március 9-iki 56-ik szám) felhívjuk a város területén lévő összes háztulajdonosokat és gondnokokat, hogy saját személyes felelősségük, valamint büntetés terhe mellett jelentsek be házaik összes zsidó bérliőit és albérliőit, ezeknek összes családtagjait és hozzátartozóit.

Ezt a bejelentést írásban kell tenni azon az iven, amelyet a rendőrség ebből a célból az összes zsidó háztulajdonosoknak és zsidó bérliők háztulajdonosainak kiképez.

A zsidó háztulajdonos az ivet teljes egészében és annak első oldalán kiállítja, viszont a keresztény háztulajdonos, akinek zsidó bérliője van, az első oldalán saját nevét és vallását, míg a másik oldalán a zsidó bérliők táblázatát írja be. A keresztény bérliőket nem kell beírni.

Az említett végrehajtási utasítás 4-ik szakasza szerint zsidóknak tekintendők azok, akik 1918 november 18-án (december 1-én) zsidó vallásúak voltak, még ha később meg is változtatták vallásukat.

A táblázat utolsó két rovatát csak iratok alapján kell kiállítani, amelyből meg lehet állapítani azt a községet, ahol az illető az állampolgárságát kapta és állampolgársági bizonyítványának számát. Akik nem tudják bizonyítani, hogy fel vannak véve az ország valamely községének állampolgári névjegyzékébe, azokról a két legutolsó rovatba beírandó „Nu are titlu de cetățenie” (Nincs állampolgársági irása.)

Ha különböző okokból nem lehetne az összes rovatokat kiállítani, úgy csupán a nevet, vallást és a családtag korát kell kitüntetni, a többi rovatokba pedig be kell írni azokat az indokokat, amelyek miatt nem tudták kitölteni.

Mindkét oldalon adott nyilatkozatot a háztulajdonos vagy házgonnok aláírása igazolja, az iven megjelölt helyen, míg a zsidó családokra vonatkozó adatokat az illető család feje aláírásával igazolja a megjelölt helyen.

Az ilyenképpen kitöltött és aláírt iveket át kell adni az illető rendőrkerületnek, a szétosztástól számított öt napon belül.

Oradea, 1938. március 16

C. Constantinescu
polgármester.

Dr Vostinar
főjegyző.

P. Gyéressy Agoston

Uram, nem vagyok méltó

Fűzve 60 lei.

Az eucharisztia lekigyúmolcseinek kimélyítésében nagy szolgálatot tesz minden — komoly lelkiéletre törekvő — katolikusnak P Gyéressy Agoston, a nemrég visszatelepített pálos-rend tagja ezzel a könyvével, amelyben — a mindennapi szentmisék imáiból merítve — elmélkedések formájában a liturgia örök-szép szövegeinek eucharisztikus vonatkozásait ragyogtatja bele az olvasó szürke hétköznapi életébe.

Kapható könyvosztályunknál.

KÖNYVEK

A NAGYBŐJT IDEJÉRE:

Csávossy Elemér S. J.: **Kereszt és feltámadás.** Ara kartonkötésben 325 lei
Esser X. Ferenc S. J.: **Negyedóra a szöszéken I. Ara** 90 „
Gálos László dr.: **Vasárnapok-ünnepnapok.** Ara kartonkötésben 240 „
Magdics Ignác dr.: **Krisztus világossága I. Ara** kartonkötésben 200 „
Dr Tóth Tihamér: **A szenvedő és győzedelmes Krisztus.** Ara kartonkötésben 240 „
Müller Lajos S. J.: **A kereszt iskolája.** Nagyböjti elmélkedések. Ara kartonkötésben 90 „
Raoul Plus S. J.: **A kereszt királyi útja.** 500 idézet a keresztről és a szenvedésről Ara kartonkötésben 95 „
Brentano-Kertész: **A mi Urunk Jézus Krisztus kinszenvedése.** (Emmerich K. látomásai szerint). Ara kartonkötésben 130 „

Kaphatók: könyvosztályunknál.

A kiadóhivatal üzenetei

E. Sz. Szives érdeklődésére közöljük, hogy sorsolási számát 1153 sz. alatt elküldöttük.

Arcábrindetések

Egy szó ára 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. „Cim a kiadóban” tovább: 10 lei. Állástkeresőknek 33% kedvezmény. Legkisebb hirdetés díja 30 lei. Az első szót minden esetben vastag betűvel szed a nyomda.

Adás-vétel

Nagy
vasutót megvételre keresek. Oradea, Str. Vasile Conta 4. Tóth.

Melegágy
ablakok és üvegek olcsón kaphatók. Oradea, Str. Vlahuta 44. Freunzel.

Eladó
Oradea, Str. Petru Rareș 12. sz. telek házzal vagy ház nélkül. — Ugyanott egy szoba, konyha kiadó.

Eladó
2 szoba, mellékhelyiségekkel álló magánház. Oradea, Str. Pasteur 111 szám.

Paragott ingaóra
2 m. magas, hónapos huzással eladó. Oradea, Str. Ciorogariu 23—a Dr Patzko

Veszek
aranyat, ezüstöt, brilliánsot, Herbst ékszeráruház, Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 3.

Különféle

Köszörműnk
Ifj. Kelemen köszörműnél, Oradea, Piata Mihai Viteazul (Avram Jancu-utca sarok.)

Cserép-
és palatető munkát, jutányos árban készít. Burzik Sándor cserépező mester, Oradea, Str. Ingusta No. 1.

Jobb mindenest
keresek azonnalra. Cim Oradea, Str. Milano 4.

Speciális

műstoppaszt, valahol elszakadt, molyragó, kiegészítő ruhákat, hárisonya szemfelszedést. Oradea, Str. Duca 4. sz. Varga.

Lakás

Kapualatti
utcai butorozott szoba azonnal kiadó. Oradea, Str. Nicolae Jiga 7. sz.

2 szobás
fürdőszobás kertes lakás kiadó. Évi bér 18 ezer lei. Oradea, Str. Ciordas 46. sz. a.

Kiadó
3 szobás magánház, Oradea, Str. Barierii 5. Ért. 5—6 óra között.

Kiadó
május elsejére utcai két szobás lakás mellékhelyiséggel. Értekezni: Oradea, Str. Tacei Jonescu 41., a kapualatti szemben.

Kiadó
utcai szoba, úresen, butorral, esetleg teljes ellátással. Oradea, Str. Andrei Muresan 3.

Házaspár
keres egy szobás esetleg két kis szobás lakást mellékhelyiségekkel. Cimeket a kiadóba kér.

Alkoholizmus

Mindenes
bejárónó kis csaiádhof felvétetik. Oradea, Str. Regele Carol No. 19. — Ugyanott egy fekete férfi felső eladó.

Készül a Szent László-nyomda Rt. körtorgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.